شىنجاڭ ئىقتىسادى گېزىتى

新疆经济报 (维吾尔文)

XINJIANG ECONOMIC NEWS

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN65 — 0005 /— W

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ نەشر ئەپكارى

پوچتا ۋاكالەت نومۇرى: 150 — 57

1999 ـ يىل 11 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى چارشەنبە (692 ـ سان)

شىنجاڭ قورۇقلۇق ئارمىيە زاپاس پىيادە ئەسكەرلەر شىسى قۇرۇلدى

«شىنجاڭ خەلق ئەسكەرلىرى» گېزىتى مۇخبىرى ئېلى تۇراق خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت مۇداپىئە زاپاس كۈچلىرى قۇرۇلۇشىدىكى يېڭى قوشۇن — شىنجاڭ قورۇقلۇق ئارمىيە زاپاس پىيادە ئەسكەرلەر شىسى 11 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى رەسمىي قۇرۇلدى. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن شىنجاڭ ھەربىي رايونى شۇ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۈرۈمچى «1 ـ ئاۋغۇست» كۇلۇبىدا داغدۇغىلىق قۇرۇلۇش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە ۋە ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۇەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جاڭ ۋېنيۆ، لى لياڭخۇي، چېن دېمىن، جاڭ شيۇمىڭ، قۇربان ئەرشىدىن، ئىبراھىم سۇلايمان قاتارلىقلار مۇراسىمغا كېلىپ تەبرىكلىدى.

شىنجاڭ قورۇقلۇق ئارمىيە زاپاس پىيادە ئەسكەرلەر شىسى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىڭ مۇناسىۋەتلىك يوليورۇقلىرىنىڭ روھىغا ئاساسەن، سابىق شىخەنزە قورۇقلۇق ئارمىيە زاپاس پىيادە ئەسكەرلەر شىسى ئاساسىدا، كەسپىي قىسىم تۈرلىرىنى كۆپەيتىش ۋە تەشكىلىي تۈزۈلۈش دائىرىسىنى كېڭەيتىش ئارقىلىق قۇرۇلغان.

قۇرۇلۇش مۇراسىمىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى پارتكومىنىڭ 1 ـ شۇجىسى ۋاڭ لېچۇەن، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، شاۋجياڭ قۇربان ئەرشىدىن ئاپتونوم رايون ۋە ھەربىي رايونغا ۋاكالىتەن ئايرىم ـ ئايرىم سۆز قىلدى.

مۇراسىمدا ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى ئىبراھىم سۇلايمان، ھەربىي رايون سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تيەن شيۇسى ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا شىنجاڭ قورۇقلۇق ئارمىيە زاپاس پىيادە ئەسكەرلەر شىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئوفىتسېرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە ئۇلارغا ھەربىي ئۇنۋان بېرىش بۇيرۇقىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

جاڭ چىڭلى بىڭتۇەننىڭ قوماندانلىقىغا، چېن دىمىن بىڭتۇەننىڭ سىياسىي كومىسسارلىقىغا تەيىنلەندى

ئۆز خەۋىرىمىز: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى، بىڭتۇەن پارتكومىنىڭ 1 ـ شۇجىسى، 1 ـ سىياسىي كومىسسارى ۋاڭ لېچۈەن، 11 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن بىڭتۇەن ئورگىنى، بىڭتۇەنگە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلىپ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ بىڭتۇەننىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىنى ۋەزىپىگە قويۇش ۋە ۋەزىپىدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشىنى ئېلان قىلدى ھەمدە سۆز قىلدى.

مەركەز مۇنۇلارنى قارار قىلدى: يولداش جاڭ چىڭلى شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەننىڭ قوماندانلىقىغا تەيىنلەندى؛ يولداش جاڭ ۋېنيۆ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەننىڭ قوماندانلىقىنى ئۆتىمەيدىغان بولدى؛ يولداش چېن دېمىن شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەننىڭ سىياسىي كومىسسارلىقىغا تەيىنلەندى، ۋاڭ چۈەنيۇ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەننىڭ سىياسىي كومىسسارلىقىنى ئۆتىمەيدىغان

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم مۇنۇلارنى قارار قىلدى: يولداش چېن دېمىن شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى پارتكومىنىڭ ئەزالىقى، دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقى، شۇجىلىقىغا تەيىنلەندى؛ يولداش جاڭ چىڭلى شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى پارتكومىنىڭ ئەزالىقى، دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقى، مۇئاۋىن شۇجىلىقىغا تەيىنلەندى؛ يولداش ۋاڭ چۈەنيۇ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى پارتكومىنىڭ شۇجىلىقى، دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقى، پارتكومىنىڭ ئەزالىقىنى ئۆتىمەيدىغان بولدى؛ يولداش جاڭ ۋېنيۆ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىلىقى، دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقى، ئەزالىقىنى ئۆتىمەيدىغان بولدى.

□ بۇ يىل 11 ـ نويابىر — جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ھاۋا ئارمىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىق خاتىرە كۈنى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت

ھۆكۈمەت ئىشخانىسى «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسى بويىچە تەرتىپكە سېلىش، تۈزەشتە ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بەردى

پەرمانالارنىڭ ئىجراسىنى سۈرۈشتۈرۈش

ئۆز خەۋىرىمىز: «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسى بويىچە تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى ئورگىنى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق ئورۇنلاردا پۇختا قانات يايدۇرۇلماقتا.

ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 11 ـ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى ھۆكۈمەت ئىشخانىسىنىڭ «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسى خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسىنىڭ ئالدىن كۆزلىگەن نىشانغا يەتكەن ـ يەتمىگەنلىكىگە باھا بېرىشتە، ئاساسلىقى، ھەرىكەتكە، رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ۋە كادىرلاردا ساقلانغان مەسىلىلەرنىڭ ھەل قىلىنغان ـ قىلىنمىغانلىقىغا، ئىدىيىۋى ئىستىل ۋە خىزمەت ئىستىلىدە بۇرۇلۇش بولغان ـ بولمىغانلىقىغا، تۈرلۈك خىزمەتلەردە يېڭى نەتىجىلەر يارىتىلغان ـ يارىتىلمىغانلىقىغا قارىلىدۇ.

ئىگىلىشىمىزچە، ھۆكۈمەت ئىشخانىسى «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسى بويىچە تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش لايىھىسىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈشتىن ئىلگىرى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ پىكرىنى كەڭ دائىرىدە ئاڭلىغان، ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ ئاپتونوم رايوننىڭ تۆت رەھبەرلىك كوللېكتىپى،

فسى» نى تارقاتقان ھەمدە پىكىرلەرنى يىغىۋېلىش ساندۇقىدىن بەشنى تەسىس قىلىپ، تەرتىپ ۋە تەلەپ بويىچە 236 پارچە پىكىرنى يىغىۋالغان، يىغىۋېلىش نىسبىتى 87.4% كە يەتكەن. پىكىرلەرنى ئاڭلاش، پىكىر ئالماشتۇرۇش، تەنقىد ۋە ئۆز ـ ئۆزىنى تەنقىد قىلىشنى قانات يايدۇرۇش ئاساسىدا رەھبەرلىك كوللېكتىپى ئەزالىرى ۋە باشقارما دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ پارتىيىۋىلىك ۋە پارتىيە ئىستىلى جەھەتتىكى گەۋدىلىك مەسىلىلىرىنى چوڭقۇر تەكشۈرگەن، ئۆز ـ ئۆزىنى تەھلىل قىلىشنى ياخشى ئېلىپ بېرىپلا قالماستىن، مەسىلىلەرنى قاراتمىلىق ھالدا ھەل قىلىش ئۈچۈن مۇھىم ئىسپات بىلەن تەمىنلىگەن، ئاممىنىڭ پىكرىنى ئەستايىدىل تەرتىپكە سالغان ۋە يەكۈنلىگەن. ئامما مەركەزلىك ئىنكاس قىلغان ۋە تەھلىل باسقۇچىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش تەدبىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا پۇختا ئاساس سالغان.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باش كاتىپى ئەركىن ئىمىرباقى مۇنداق دېدى: «ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسى بويىچە تەرتىپكە سېلىش، ياخشىلاش لايىھەسى» (تۆۋەندە قىسقارتىپ «لايىھە» دېيىلىدۇ) بىر قانچە قېتىم ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈلگەندىن كېيىن ئەمەلىيلەشتۈرۈلمەكتە. بۇ قېتىمقى تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش ئارقىلىق، سىياسىي ۋە كەسپىي ئۆگىنىشنى نورماللاشتۇرۇپ، تۈزۈملەشتۈرۈپ، ئىش بېجىرىش، ھۆججەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىش، يىغىن ئېچىشنى تەرتىپلەشتۈرۈپ، قېلىپلاشتۇرۇپ، ئىچكى ئىشلارنى ۋە باشقۇرۇشنى ئىلمىيلاشتۇرۇپ، زامانىۋىلاشتۇرۇپ، ھۆكۈمەت ئىشخانىسىدا يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە پائال يۇقىرى ئۆرلەيدىغان، ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا باسىدىغان ياخشى روھىي كەيپىياتنى شەكىللەندۈرىمىز.

ھۆكۈمەتنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، ھۆكۈمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ياڭ جاۋجى تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئىشخانا كادىرلىرىنىڭ ئىدىيىۋى سىياسىي ساپاسى ۋە كەسپىي خىزمەت سەۋىيىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ھۆكۈمەت ئىشخانىسى پارتگۇرۇپپىسى ھەر بىر ئادەمدىن ئۆز ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ھەر يىلى قاراتمىلىق ھالدا ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش پىلانى تۈزۈپ، ماركس، ئېنگېلس، لېنىن ئەسەرلىرى ۋە سىياسىي نەزەرىيە، ئىقتىساد، قانۇن، پەن ـ تېخنىكا، تارىخ قاتارلىق جەھەتلەردىكى كىتابلارنى قېتىرقىنىپ ئوقۇپ، ئىدىيىۋى نەزەرىيە ساپاسىنى توختىماي ئۆستۈرۈپ، سىياسىي سەزگۈرلۈكىنى ۋە پەرقلەندۈرۈش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ھۆكۈمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى لى جىدۇڭ مۇنداق دېدى: ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، ھۆكۈمەت فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىپ، خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاپ، ئىش بېجىرىش ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش بۇ قېتىمقى «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسىدە ئەڭ كۆپ ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسىلە بولۇپ قالدى. «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» نىڭ ئەھمىيىتى ئەمەلىي ئۈنۈمدە.

غۇلجا شەھىرى خەنبىڭ يېزىسى 1 ـ كەنت 4 ـ ئەترەتتىكى ئابدىمىن ئىمىن ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش جەھەتتە ئەتراپتىكىلەرگە ئۈلگە بولغۇدەك نۇرغۇن تەسىرلىك ئىشلارنى قىلدى. ئىگە ـ چاقىسىز بىر خەنزۇ بالىنى بېقىۋېلىپ، ئۆي ـ ئوچاقلىق قىلدى. بېقىۋالغان شەمشى، ئوسمان، ئاسىيەلەرنىمۇ ئۆي ـ

رۇلۇش بولغان ـ بولمىغانلىقىغا، تۇرلۇك خىزمەتلەر ـ
دە يېڭى نەتىجىلەر يارىتىلغان ـ يارىتىلمىغانلىقىغا
قارىلىدۇ.

ئىگىلىشىمىزچە، ھۆكۈمەت ئىشخانىسى «ئۇچكە ئەھمىيەت بېرىش» تەربىيىسى بويىچە تەرتىپكە سېلىش، تۇزۇش لايىھىسىنى ۋۇجۇدقا كەلـ تۇرۇشتىن ئىلگىرى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ پىكرىنى كەڭ دائىرىدە ئاڭلىغان، ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ ئاپتونوم رايوننىڭ تۆت رەھبەرلىك كوللېكتىپى، ھەرقايسى مەمۇرىي مەھكىمىلەر، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ھۆكۈمەتلەر، مۇناسىۋەتلىك كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارە، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان بىر قىسىم پېشقەدەم كادىرلار، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىرى، ھۆكۈمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلىرىغا 270 پارچە «پىكىر ئېلىش گىرا ـ

كاتىپى ئەركىن ئىمىرباقى مۇنداق دېدى: «ئاپتونوم ۋە كەسپىي خىزمەت سەۋىيىسىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئا ـ بېرىش» نىڭ ئەھمىيىتى ئەمەلىي ئۇنۇمدە.

غۇلجا شەھىرى خەنبىڭ يېزىسى 1 ـ كەنت 4 ـ ئەترەتتىكى ئابدىمىن ئىمىن ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش جەھەتتە ئەتراپتىكىلەرگە ئۈلگە بولغۇدەك نۇرغۇن تەسىرلىك ئىشلارنى قىلدى. ئىگە ـ چاقىسىز بىر خەنزۇ بالىنى بېقىۋېلىپ، ئۆي ـ ئوچاقلىق قىلدى. بېقىۋالغان شەمشى، ئوسمان، ئاسىيەلەرنىمۇ ئۆي ـ ئوچاقلىق قىلدى. ئابدىمىن ئىمىن يۇقىرىقىدەك ئىش ئىزلىرى بىلەن بۇ يىل مەملىكەت بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرەققىياتىدىكى نەمۇنىچى بولۇپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: ئابدىمىن ئىمىن (ئوڭدىن 2 ـ) شەرەپ گۇۋاھنامىلىرىنى قوشنىلىرىغا كۆرسەتمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

جاڭ چىڭلى شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ قوماندانلىقىغا تەيىنلەندى؛ يولداش جاڭ ۋېنيۈ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ قوماندانلىقىنى ئۆتىمەيدىغان بولدى؛ يولداش چېن دېمىن شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ سىياسىي كومىسسارلىقىغا تەيىنلەندى، ۋاڭ چۈەنيۈ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ سىياسىي كومىسسارلىقىنى ئۆتىمەيدىغان بولدى؛ يولداش جاڭ چىڭلى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئەزالىقىغا، دائىمىي كومىتېتنىڭ ئەزالىقىغا تەيىنلەندى، يولداش ۋاڭ چۈەنيۈ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئەزالىقى، دائىمىي كومىتېتنىڭ ئەزالىقىنى ئۆتىمەيدىغان بولدى.

ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىلىقى، دائىمىي كومىتېتنىڭ ئەزالىقى، ئەزالىقىنى ئۆتىمەيدىغان بولدى.

□ بۇ يىل 11 ـ نويابىر ـ جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ھاۋا ئارمىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىق خاتىرە كۈنى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن، مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ ۋەننيەن، چى خاۋتيەنلەر يېقىندا ھاۋا ئارمىيىسىگە بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

□ مەملىكىتىمىزدىكى تەيۋەنگە ئاڭلىتىش بېرىدىغان سەككىز رادىئو ئىستانسىسى بىرلەشىپ ئۇيۇشتۇرغان «پۇقرالار مۇنبىرى» پروگراممىسى 9 ـ نويابىردىن باشلاپ ئاڭلىتىلىشقا باشلىدى.

□ تۈركىيىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ساكاريا ئۆلكىسىدە شۇ جاي ۋاقتى 7 ـ نويابىر كەچ سائەت 18 دىن 54 مىنۇت ۋە 19 دىن 6

مەملىكىتىمىزدە ۋە خەلقئارادا

مىنۇت ئۆتكەندە بەش بال ۋە 3.4 بال يەر تەۋرىدى، يەتتە ئادەم يارىدار بولدى.

□ پەلەستىن مىللىي ھاكىمىيەت ئورگىنى 7 ـ نويابىر باياناتى ئېلان قىلىپ شۇ كۈنى ئىسرائىلىيىنىڭ نېتانىيا شەھىرىدە يۈز بەرگەن پارتلىتىش ۋەقەسىنى قاتتىق ئەيىبلىدى ھەمدە پەلەستىن ـ ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى بۇزۇشنى مەقسەت قىلغان بۇ سۇيىقەست ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ دەپ كۆرسەتتى.

□ پاكىستاننىڭ باش ئىجرائىيە ئەمەلدارى گېنېرال مۇشەررەپ 7 ـ نويابىر ئىسلامئابادتىن ئايرىلىپ قاتار، تۈركىيە ۋە كۇۋەيتكە بولغان ئۈچ كۈنلۈك دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى. بۇ مۇشەررەپنىڭ 17 ـ ئۆكتەبىر پاكىستاننىڭ باش ئىجرائىيە ئەمەلدارى بولغاندىن بۇيانقى 2 ـ قېتىملىق زىيارىتى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئۇ سەئۇدى ئەرەبىستانى ۋە ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىدە زىيارەتتە بولغانىدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

بۇ بەتنىڭ جاۋابكار مۇھەررىرى:

مۇھەممەت يۇنۇس

دەلىلقان مامىقان مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

پاختا سېتىۋېلىشتا ئاق ھۆججەت بېرىشكە بولمايدۇ

ئۆز خەۋىرىمىز: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەلىلقان مامىقان يېقىندا ئېچىلغان پاختا سېتىۋېلىشنى ماسلاشتۇرۇش يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: پاختا سېتىۋېلىشتا پاختىكارلارنىڭ مەنپەئەتىگە كاپالەتلىك قىلىشنى چىقىش نۇقتىسى قىلىپ، دۆلەتنىڭ سېتىۋېلىش سىياسىتىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، پاختىنى كۆپلەپ سېتىۋېلىش، پاختا سېتىش تەس بولۇش ئەھۋالىنىڭ كېلىپ چىقىشىغا ھەرگىز يول قويماسلىق كېرەك. سېتىۋېلىش ھالقىلىرىدا پاختىنىڭ دەرىجىسىنى تۆۋەنلىتىشكە، باھاسىنى كېمەيتىشكە بولمايدۇ. پاختا ساتقانلارنىڭ پۇلىنى نەقلەشتۇرۇپ بېرىشكە كاپالەتلىك قىلىش، پاختىكارلارغا ئاق ھۆججەت بەرمەسلىك كېرەك.

ناھىيە بازىرىدا ئولتۇرۇشلۇق يېزا باشلىقى ئائىلىسى بويىچە يېزىغا كۆچۈپ كەلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۆمىنجان ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: يېزا باشلىقى ئادىل ئېلىنىڭ يېقىندا ناھىيە بازىرىدىكى ئۆيىنى تاشلاپ، ئائىلىسى بىلەن دىغار يېزىسىغا كۆچۈپ كەلگەنلىكى دېھقانلارنى ھەيران قالدۇردى. دىغار يېزىسى پىچان بازىرىدىن 50 كىلومېتىر يىراقلىقتا جايلاشقان نامرات يېزا بولۇپ، ئىلگىرى بۇ يېزىغا باشلىق بولغانلارنىڭ بىرەرسىمۇ بۇ يېزىغا ئائىلىسىنى كۆچۈرۈپ كەلمىگەنىدى.

ئادىل يېزا باشلىقى بولغاندىن كېيىن يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ پىكاپى بىلەن پات ـ پات ئۆيىگە بېرىپ كەلسىمۇ بولۇۋېرەتتى، بىراق ئۇ بۇنداق قىلمىدى. بۇنداق قىلسا ئىش بېجىرىش سۈرئىتى، سۈپىتىگە تەسىر يېتىپلا قالماي، دېھقانلار بىلەن ھەقىقىي سىرداش بولغىلى بولمايتتى: يەنە بىر جەھەتتىن بۇ نامرات يېزىنىڭ چىقىمىمۇ ئېشىپ كېتەتتى، سىرتقا چىقىپ ئىش بېجىرىشكە توغرا كەلگەندە پىكاپ يېتىشمەي قالاتتى.

يېزا باشلىقى ئادىل يۇقىرىقىلارنى ئويلىغاندىن كېيىن، ئائىلىسىدىكىلەرنى قايىل قىلىپ، دىغار يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ ئاددىيغىنە ئىككى ئېغىزلىق ئۆيىنى رەتلەپ، ئائىلىسىنى ئەكېلىۋالدى.

مۇھەررىردىن: مېنىڭچە بۇ خەۋەرنى ناھايىتى ئاتلىق خەۋەر دېيىشكە بولىدۇ. مۇخبىرنىمۇ خېلى ئۆتكۈر مۇخبىر دېيىشكە بولىدۇ. نېمىشقا دېسىڭىز، مۇخبىر بۇ خەۋەرنى يېزىشتا تەييار ماتېرىيالدىن پايدىلانمىغان (خەۋەرنىڭ ئۆزىدىن چىقىپ تۇرىدۇ)، خەۋەر يىپ ئۇچىنى سەزگۈرلۈك بىلەن تۇتقان، ئارتۇقچە تەپسىلاتلارنى خەۋەرگە قىستۇرۇۋالمىغان. تەھرىر بۆلۈمىمىز مۇشۇنداق خەۋەرلەرنى ئەتىۋارلايدۇ. بۇ خەۋەر ھەققىدىكى 1 ـ باھا.

خەۋەر ھەققىدىكى 2 ـ باھا: يېزا باشلىقى ئادىلنىڭ ئائىلىسى بويىچە ناھىيە بازىرىدىن يېزىغا كۆچۈپ كەلگەنلىكى كادىرلارنىڭ ئاساسىي قاتلامغا چۆكۈشى، ئاممىغا يېقىنلىشىشىدىكى بىر ئۈلگە دېيىشكە بولىدۇ، تامچە سۇدىمۇ قۇياشنىڭ ئەكسى كۆرگىلى بولىدۇ. ئادىلنىڭ ئىشىنىمۇ مېنىڭچە مۇشۇ ماقالىغا مىسال قىلىشقا بولىدۇ.

يوپۇرغا ناھىيىسىدىكى شورلۇق ساھىل يېڭى قىياپەتكە كىردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **سۇجىچاڭ** خەۋەر قىلىدۇ: بېيجىڭدىكى بىر ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى مەكتەپ پۈتتۈرۈپ، خىزمەت ئورنىنى تاللىماقچى بولۇپ شىنجاڭ خەرىتىسىگە قارىغاندا، يوپۇرغا ناھىيىسى دېگەن بىر نەچچە خەت ئۇنى قاتتىق جەلپ قىلىدۇ، ئۇ بۇ يەر چوقۇم ياپيېشىل تاغلار بىلەن قورشالغان، سۈپسۈزۈك سۇلار ئېقىپ تۇرغان جاي دەپ يوپۇرغا ناھىيىسىنى تاللايدۇ.

ئۇ يوپۇرغا ناھىيىسىگە كېلىپ قارىسا، بۇ يەردە ئېگىز تاغ، سۈپسۈزۈك سۇلارنىڭ قارىسىمۇ كۆرۈنمەيتتى. ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا پەقەت ئاپپاق شورلۇق، چەكسىز كەتكەن چۆل ـ جەزىرە سوزۇلۇپ ياتاتتى. بۇ چۆلنىڭ باش تەرىپى چەكسىز كەتكەن تەكلىماكان چۆلىگە تۇتىشاتتى. ئۇ «يوپۇرغىغا ساياھەت» ناملىق ماقالە يېزىپ، گېزىتتە ئېلان قىلدۇرۇپ، ئۆزىنىڭ شورلۇق ساھىلغا بولغان ھېسسىياتىنى ئىپادىلىگەن.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، شورلۇقنى ئۆزگەرتىش يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ـ قۇتۇلالماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك مۇھىم بىر مەسىلىگە، ھەر نۆۋەتلىك ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ تارىخىي بۇرچىغا ئايلاندى، شۇنىڭ بىلەن شورلۇقنى ئۆزگەرتىش مۇسابىقىسى باشلىنىپ كەتتى. مۇئاۋىن شۇجى خۇاڭنىڭ ئېيتىشىچە، ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ھازىرقى شۇجىسى خې خېيۇن قەتئىي ئىرادىگە كەلگەن، ئىلگىرى چېپىلغان شور چىقىرىش ئۆستەڭلىرى ئىشلىتىلمىگەنلىكتىن، دېھقانلار بۇ جايلارنى تاشلاپ ئۆي سېلىۋالغانىدى، ھازىر قاتتىق بەلگىلىمە چىقىرىلىپ، بۇ ئۆيلەرنىڭ ھەممىسى بۇزۇۋېتىلدى.

شور چىقىرىش خەرىتىسىگە قارىپلا بۇ تۇرنىڭ يوپۇرغا ناھىيىسىدىكى بىر ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇش ئىكەنلىكىنى بىلگىلى بولىدۇ، غول ئۆستەڭ، ئوق ئېرىق، ۋاقىتلىق ئېرىقلار گىرەلىشىپ كەتكەن بولۇپ، شورلۇق سۇلار مۇشۇ ئېرىقلارغا ئېقىپ چۈشەتتى، غول ئۆستەڭ خۇددى كىچىك دەرياغا ئوخشايتتى، دولقۇنلاپ ئېقىۋاتقان سۇنى كۆرگەن كىشىنىڭ بۇ يەردە سۇ كەمچىللىكىگە ئىشەنگۈسى كەلمەيتتى. شورلۇق سۇدا يەر سۇغارغىلى بولمايتتى، شۇڭا بۇ سۇ تەكلىماكان قۇملۇقىغا قويۇۋېتىلدى. قومۇش شورغا چىدامىلىق كېلىدۇ، ھازىر قۇملۇقنىڭ چېتىدە ياپيېشىل قومۇشلار ئۆسۈپ چىقتى.

مۇئاۋىن ھاكىم، ئاگرونوم خۇاڭ يۇفېي بىر قانچە ئون يىلدىن بۇيان يوپۇرغا ناھىيىسىدە ئىشلەپ كېلىۋاتىدۇ، ئۇ دائىم شورلۇق ئېتىزلارنى مۇنبەت ئېتىزلارغا ئايلاندۇرۇش ئۈستىدە باش قاتۇراتتى، ھازىر ئۇنىڭ ئارزۇسى رېئاللىققا ئايلاندى، ئېرىق چېپىش جەريانىدا، ئۇ جاپاغا چىداپ ئىش ئورنىدا ئالدىراش ئىشلىدى.

ناھىيىلىك پارتكوم شۇجىسى، ھاكىم ۋە ناھىيە، يېزا كادىرلىرىنىڭ ھەممىسى بۇ قۇرۇلۇش ئۈچۈن تەر تۆكتى.

ھازىر 500 كىلومېتىرلىق شور چىقىرىش ئۆستىڭى قېزىلدى، ئاشلىق مەھسۇلاتى 1978 ـ يىلدىكىدىن سەككىز ھەسسە، پاختا مەھسۇلاتى 13 ھەسسە ئاشتى. مەن ئۆزگەرتىلگەن شورلۇقلارنى زىيارەت قىلدىم، ئاپئاق شورلۇق يەرلەر يېشىللىققا پۈركۈنۈپتۇ. سىيەك پېزىسىدا دېھقانلارنىڭ يېڭى ئۆيلىرىنى سېلىۋاتقانلىقىنى كۆردۈم، مۇخبىر. كەپتۇ دېگەن گەپنى ئاڭلاپ يۈگۈرۈشۈپ كەلگەن كىشىلەر مېنى ئورىۋېلىپ، شورلۇقنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۆزلىرىگە ئېلىپ كەلگەن پايدىسىنى بەس ـ بەستە سۆزلەپ بەردى. بۇلارنىڭ ھەممىسى نامراتلىقنىڭ دەردىنى يەتكۈچە تارتقان كىشىلەر ئىدى.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ساقچى تەرەپ «قىيىن ئىش» قا دۇچ كەلدى

ئۈچ قارانىيەت بەش قېتىم غالجىرلارچە بۇلاڭچىلىق باسقۇنچىلىق دېلوسى سادىر قىلغان بولسىمۇ، بىراق زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلاردىن پەقەت بىرلا ئادەم دېلو مەلۇم قىلغان

ئۇز خەۋىرىمىز: ئۈچ قارانىيەت يېرىم ئايغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە غالجىرلارچە بۇلاڭچىلىق، باسقۇنچىلىق قىلىپ، ئۇدا بەش قېتىمدىن ئارتۇق دېلو تۇغدۇرغان. لېكىن، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان بەزى كىشىلەر سۆكۈت قىلىش پوزىتسىيىسىنى تۇتقانلىقتىن، تورغا چۈشكەن قارانىيەتلەر تېگىشلىك جازاغا تارتىلماسلىقى مۇمكىن.

بىر كىشى 8 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى كەچ سائەت 12 دە «110» غا تېلېفون بېرىپ، لىۋداۋاڭنىڭ يېنىدىكى تاغ باغرىدا بىر نەچچەلەن ئۇرۇشۇۋاتىدۇ، دېگەن. ئۈرۈمچى شەھىرى «بەشبۇلتۇڭ» يولى ساقچىخانىسىدىكى ساقچىلار دەرھال نەق مەيدانغا يېتىپ باردى. بۇ يەردە بەستلىك بىر ياش پۇت ـ قولى پلاستىر بىلەن باغلانغان، ئاغزى چاپلانغان ھالدا ياتاتتى، ئۇنىڭ بەدىنىدە بىر قانچە يەردە پىچاق تىققىلاندى. كىيىملىرى قالايمىقان بولۇپ كەتكەن بىر ياش قىز دەرەخلىكنىڭ ئارىسىدىن ئېتىلىپ چىقتى... قاراڭغۇ بولغاچقا، نەق مەيداندىكى ئۈچ قارانىيەتنىڭ ئىككىسى قېچىپ كېتىپ، بىرسىلا قولغا چۈشتى.

قولغا چۈشكەن قارانىيەتنىڭ ئىسمى سۇ كيجۇن ئىكەن. ئۇنىڭ ئىقرار قىلىشىچە، ئۇ 8 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنىدىن باشلاپ ئىككى شېرىكى بىلەن ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ لىيۇشەن باغچىسى، «شىخۇاڭ» يولى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى قاتارلىق جايلاردا بەش جۈپ قىز ـ يىگىتنى بۇلىغان ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى تۆت قىزغا ئۈزۈلتۈشۈپ باسقۇنچىلىق قىلغان.

لېكىن ساقچى تەرەپنىڭ خاتىرىسىگە قارىغاندا، سۇكيجۇن ئىقرار قىلغان بەش دېلونىڭ ئىچىدە پەقەت زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلارنىڭ بىرسىلا دېلو مەلۇم قىلغان، 8 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنىدىكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى پەقەت بولاڭچىلىققىلا ئۇچرىغانلىقىنى ئېيتىپ، باسقۇنچىلىققا ئۇچرىغانلىقىنى ئېيتماي، قالغان ئۈچ دېلودىكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار ھازىرغىچە ساقچى تەرەپ بىلەن ئالاقىلاشمىغان. ساقچىلار تەرەپتىن سۈرۈشتۈرگەن بولسىمۇ، شۇڭا سۇ كيجۇننىڭ گۇناھى ئېغىر بولسىمۇ، يەڭگىل كېسىم قىلىنىشى مۇمكىن ئىكەن.

«سۇكيجۇندەكلەرنىڭ ئاسانلا مەقسىتىگە يېتىشى بىزنىڭمۇ ئىنىمىزدىن ئۆتمەيدۇ» دېدى بۇ دېلونى ئىشلەشكە قاتناشقان ئۈرۈمچى بېيشەنمەن رايونلۇق ج خ شۆبە ئىدارىسى ئېغىر دېلولارنى بىر تەرەپ قىلىش ئەترىتىنىڭ باشلىقى گاۋجەنجياڭ غەزەپلەنگەن ھالدا.

ئىگىلىشىمىزچە، 21 ياشلىق سۇكيجۇننىڭ بويىنىڭ ئېگىزلىكى ئاران 1.65 مېتىر، قالغان ئىككى شېرىكىنىڭ بويىنىڭ ئېگىزلىكمۇ 1.63 مېتىر، 1.75 مېتىر بولۇپ، ھەر ئۈچىلىسى ۋە جىسمانىي جەھەتتىن بىرنېمىلەر ئىكەن، ھالبۇكى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان ئۇن كىشىنىڭ ئىچىدە قاۋۇللىرى خېلى كۆپ بولسىمۇ، ئۈچ قارانىيەت ئۇلارنى ئاسانلا بويسۇندۇرۇۋالغان.

سۇكيجۇننىڭ ئىقرار قىلىشىچە، بىر قېتىم دېلو تۇغدۇرغاندا، ئۇچەيلەن يېقىن ئەتراپتىن چىققان بىر شەپىنى ئاڭلاپ، قورقۇپ كېتىپ دالىغا قاراپ قاچقان. ئەگەر زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان بۇ ئۇن كىشى قارانىيەتلەرگە ئۇچرىغاندا قاتتىق ۋارقىرىغان ۋە ئۇلار بىلەن قاتتىق ئېلىشقان بولسا، زىيانكەشلىكتىن ساقلىنىپ قالغان بولاتتى.

«زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار مۇشۇنداق دەردىنى ئىچىگە يۇتۇپ دېلونى مەلۇم قىلمىغاچقا، سۇكيجۇننىڭ يۈرىكى يوغىناپ، ھەر كۈنى دېلو تۇغدۇرۇش دەرىجىسىگە بېرىپ يەتكەن. زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار دەردىنى ئىچىگە يۇتسا ھەم ئۆزىنى نابۇت قىلىدۇ، ھەم جىنايەتچىلەرنىڭ خورىكىنى ئۆستۈرۈپ قويىدۇ. بۇ ھەقىقەتەنمۇ بىر خىل قورقۇنچلۇق يول قويۇش. گاۋجەنجياڭ بۇنىڭدىن تولىمۇ ئەپسۇسلاندى.

ئەگەر ا ـ قېتىم دېلو يۈز بەرگەندىلا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار دېلونى مەلۇم قىلغان بولسا؛

ئەگەر زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى يۈرەكلىك توۋلاپ ئادەم چاقىرغان بولسا؛

زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار جىنايەت گۇماندارى قولغا چۈشكەندىن كېيىن ساقچى تەرەپ بىلەن ھەمكارلاشقان بولسا؛

. . .

مەدەنىي شەھەردىكى «مەدەنىي» كىشىلەرنىڭ ئىلتىپاتى ئاراك

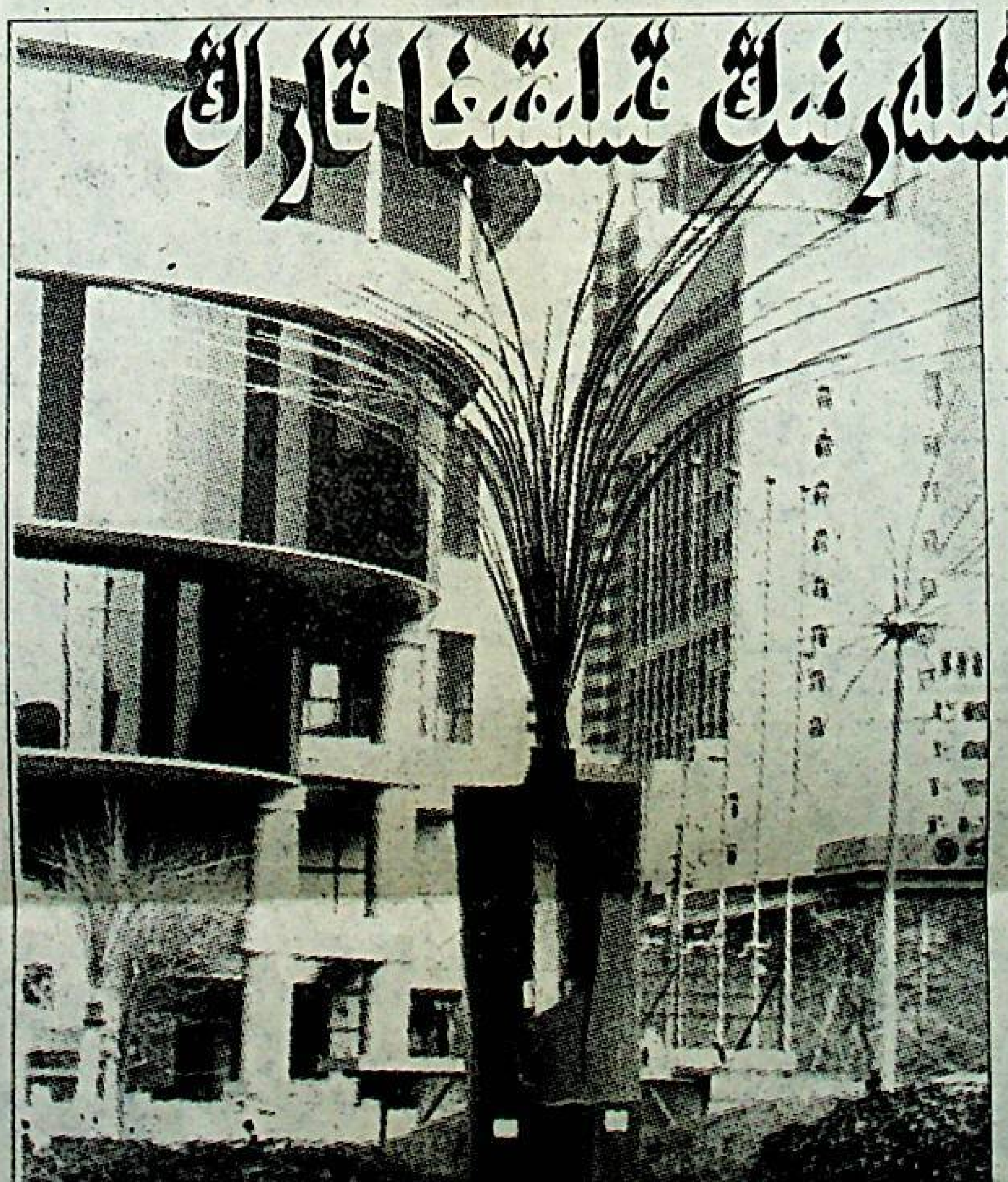

②

دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۈرۈمچىنىڭ ئاساسلىق كوچىلىرىغا ئورنىتىلغان رەڭگارەڭ چىراغلار ۋە چىراغلىق ئېلان تاختىلىرى شەھەر ھۆسنىگە تېخىمۇ ھۆسن قوشۇپ، بايرام كەيپىياتىنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇۋەتكەندى. لېكىن، ئۇزاق ئۆتمەيلا بۇ چىراغ ۋە ئېلان تاختىلىرىغا «كۆز» تېگىشكە باشلىدى. ئاڭسىز كىشىلەر بۇ ئېلان تاختىلىرىنى

باھاسى چۈشۈرۈلگەن مالالارغا چېلىنىۋاتقان ناغرا ـ سۇناي

ئابدۇۋاھىت ئىسھاق

يېقىندا قۇمۇل شەھىرىنىڭ قايناق بازار بولىدىغان مەركىزىي كوچىسىدا كېتىۋاتسام، يېقىمسىز، قالايمىقان چېلىنغان ناغرا ـ سۇناي ئاۋازى قۇلىقىمغا مۇشت ئۇرغاندەك ئاڭلاندى. ناغرا ـ سۇناي چېلىنغان تەرەپكە قارىدىم. شۇ چاغدا قۇلىقىمغا يېنىمدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان ئىككى خەنزۇ يولداشنىڭ «نېمە بوپتۇ» دېگەن سوئالىغا يەنە بىرسىنىڭ: «نېمە بولاتتى، ئاياغلارنى 20 يۈەندىن سېتىۋېتىپتۇ. شۇنىڭغا چېلىنىۋاتقان ناغرا ـ سۇناي» دېگەن سۆزلىرى كىرىپ قالدى. مەن «20 يۈەنگە ساتقان قانداق ئاياغكىن» دەپ، ناغرا ـ سۇناي چېلىنىۋاتقان دۇكان ئالدىغا باردىم. دۇكان ئىشىكىدە يوغان موخوركىسىنى چىشلەپ شەپكىسىنى قىڭغىر كىيىۋالغان، يۈزلىرى قىزىرىپ كەتكەن ناغرىچى بىلەن چاچلىرى پاخپىيىپ كەتكەن سۇنايچى ئۆزى بىلگەن مۇقامغا قالايمىقان چېلىۋاتاتتى. ئۇلارنىڭ ئالدىدىلا (داق يەردە) ئىككى قۇرۇق بوتۇلكا بىلەن بىر بوتۇلكا پىۋا تۇراتتى، مەن بۇ كۆرۈنۈشلەرگە قاراپ تۇرۇپ قالدىم. كۆپكۆندۈزدە خورازنىڭ تاجىسىدەك قىزىرىۋالغان ناغرىچى چالغان ناغرا تۇرۇپ ـ تۇرۇپ ئۈزۈلۈپ، سۇنايغا يىغا يەتكۈزۈپ چېلىپ، ئۆزىنىڭ قايغۇ ـ ھەسرەتلىرىنى ۋە خۇشاللىقلىرىنى ئىپادىلەپ كەلگەنىدى. ناغرا بىلەن سۇناي بولسا سازلارنىڭ شاھى سۈپىتىدە خۇشاللىق كۈنلەردە تەنتەنە ئۈچۈن چېلىناتتى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ناغرا ـ سۇناي ئۆزىنىڭ يېقىملىق ئاۋازى ۋە جەلپ قىلىش كۈچىنىڭ زورلۇقى بىلەن يېڭىدىن ئېچىلغان سودا ـ سارايلىرى ۋە رېستورانلار ئالدىدا چېلىنىپ، بىر قىسىم چالغۇچىلار نۇرغۇن پۇل تاپتى، بۇ بازار ئىگىلىكى يولىغا قويۇلۇۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە ئالقىشلاشقا ئەرزىيدىغان ئىش بولۇپ، ھەرگىزمۇ خاتا ئەمەس. لېكىن باھاسى چۈشكەن ئۆتمەس ماللار ئۈچۈن مەست ھالدا ناغرا ـ سۇناي چېلىۋاتقان ئاشۇ چالغۇچىلار ئۆزىنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلەمدىغاندۇ؟ ئۇلار مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل مۇزىكىسىنى قانداق ئورۇنغا چۈشۈرۈپ قويغانلىقىنى ئويلاپ باققانمىدۇ؟ پۇل ئۈچۈن بۈگۈن 20 يۈەنلىك ئاياغقا چالغان بولسا، ئەتە بىرەر ھاجەتخانىنىڭ پۈتكەنلىكىگىمۇ ناغرا ـ سۇناي چالارمۇ؟ ھېلىقى باھاسى چۈشۈرۈلگەن ئاياغقا ناغرا ـ سۇناي چالغان ئىككى كىشى ماڭا قايسىدۇر بىر يازغۇچىنىڭ «ئالە، چولپانلىرىڭ ئون يۈەنگە تۆت» دەپ ۋارقىراپ ئۇنىئالغۇ لېنتىسى ساتقان يايمىچىنى تەنقىد قىلىپ يازغان ماقالىسىنى ئەسلىتىپ قويدى. ئۇ يايمىچى چولپانلىرىمىزنى خار قىلغان بولسا، بۇ ئىككىسى مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل مۇزىكىسىنى خار قىلىۋاتاتتى. «چالا مۇزىكانتلار»، پۇل ئۈچۈن مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل مۇزىكىلىرىنىڭ قەدىر ـ قىممىتىنى ئاياغ ـ ئاستى قىلمايلى. ناغرا ـ سۇناي چالالايدىغانلار ئۆتمەس مالغا ئەمەس، تەنتەنىگە، خۇشاللىققا چالايلى.

زادىلا ماسلاشمايتتى. دۇكان ئىچىگە نۇرغۇن كىشىلەر كىرىپ چىقىۋاتاتتى. مەن دۇكان ئىچىگە كىرسەم، نەچچە يىل ئامباردا بېسىلىپ، مودىدىن قالغان ئاياغلار تۈگمە قىلىپ، باھاسى چۈشۈرۈلۈپ سېتىلىۋاتقانىكەن.

ھېلىقى ئىككى يولداشنىڭ پاراڭلىرى ۋە ناغرىچىلارنىڭ قىياپىتى، باھاسى چۈشۈرۈلگەن ئاياغلار مېنى خېلىلا ئاگاھلاندۇرۇپ قويدى. توۋا، مىللىتىمىزنىڭ ھېيت ـ بايراملاردا، توي ـ تۆكۈنلەردە، زور خۇشاللىق كۈنلەردە چېلىنىدىغان ناغرا بىلەن سۇناي ئەمدى باھاسى چۈشكەن، تۈگمە مالغا ئېلان بولۇپ بېرىۋېتىپتۇ. مىللىتىمىزنىڭ دۇنيادا ناخشا ـ ئۇسسۇل مىللىتى، سەنئەت مىللىتى دېگەن نامىنىڭ بارلىقىنى ھەممىمىز بىلىمىز (گەرچە نوقۇل سەنئەت بىزنى تەرەققىي قىلدۇرالمىغان بولسىمۇ). مىللىتىمىز ئۇزاق تارىختىن بۇيان ئۆزىنىڭ ئەقىل ـ پاراستىگە تايىنىپ كۆپلىگەن چالغۇ ئەسۋابلىرىنى ئىجاد قىلىپ، ۋا

ئەتراپىمىزدىكى ئىش

پوچتا ئارقىلىق تارقىتىش ئامىمنىڭ كۆڭلىگە ياقتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سۇرئەت ئابدۇللا

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا

1999 ـ يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا

ئەتراپىمىزدىكى ئىش

سەنئەت بىزنى تەرەققىي قىلدۇرالمىغان بولسىمۇ). مىللە- تىمىز ئۇزاق تارىختىن بۇيان ئۆزىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىگە تايىنىپ كۆپلىگەن چالغۇ ئەسۋابلىرىنى ئىجاد قىلىپ، ۋا-

ئۆتمەس مالغا ئەمەس، تەنتەنىگە، خۇشاللىققا چالايلى.

پوچتا ئارقىلىق تارقىتىش ئاممىنىڭ كۆڭلىگە ياقتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سۇرئەت ئابدۇللا**

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا ئىدارىسى ھەمكارلاشتى

1999 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پوچتا تارماقلىرى ئارقىلىق تارقىتىلغان گېزىت - ژۇرنال 5800 خىلغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە پوچتا ئارقىلىق تارقىتىلغان گېزىت - ژۇرنال خىلىنىڭ 96% ىدىن ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە پەسىللىك تارقىتىلىدىغان گېزىت - ژۇرنال 4 مىليون پارچىدىن ئېشىپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر 100 كىشىگە 24 پارچە گېزىت - ژۇرنال توغرا كەلدى. ئاپتونوم رايونىمىزدا نەشر قىلىنىپ پوچتا ئارقىلىق تارقىتىلغان گېزىت - ژۇرنال خىلمۇ كۆپىيىپ، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغا قەدەر 200 نەچچە (بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي يېزىقتىكى گېزىت - ژۇرنال 118) خىل گېزىت - ژۇرنال پوچتا ئارقىلىق تارقىتىلدى. تىراژى 1 مىليون 400 مىڭ پارچىگە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي تارقىتىش سانىنىڭ 35%نى ئىگىلىدى.

1999 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا تارقىتىلىدىغان مەركەز دەرىجىلىك 23 خىل ئاساسلىق گېزىت - ژۇرنال ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىنىڭ تارقىتىلىش سانى 700 مىڭ پارچىدىن ئېشىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تارقىتىلغان گېزىت - ژۇرنال ئومۇمىي سانىنىڭ 17.5%نى ئىگىلىدى.

پوچتا ئارقىلىق گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش تورى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى ۋە مۇكەممەللەشتى. پوچتا ئارقىلىق گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش مۇلازىمىتى نەچچە ئون يىللىق قۇرۇلۇش ۋە تەرەققىيات ئارقىلىق 1800 دىن ئارتۇق مۇلازىمەت پونكىتىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان، تۆمۈر يول، ئاۋىئاتسىيە، ئاپتوموبىلدىن تەركىب تاپقان 400 نەچچە لىنىيە، 500 نەچچە گېزىت - ژۇرنال، ئون - سىن پارچە سېتىش پونكىتىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان گېزىت - ژۇرنال، پوسۇلكا يەتكۈزۈش مۇلازىمەت تورىنى شەكىللەندۈردى. مەملىكەتنىڭ 31 ئۆلكە، شەھىرىدىكى 300 نەچچە گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش ئىدارىسى ئۇلاشقان گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش كومپيۇتېر تور سىستېمىسى ئومۇميۈزلۈك قۇرۇلدى. 50 مىڭغا يېقىن گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش پونكىتى (خادىم) ۋە 900 نەچچە دېھقان يەتكۈزگۈچى گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتەرى توپلاش ۋە يەتكۈزۈش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللاندى. گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشىلاش ۋە يەتكۈزۈش سۈرئىتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

1. باشقۇرۇش ئاپپاراتىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ؛ باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. بۇ يىل 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭ پوچتا گېزىت - ژۇرنال، ئۈن - سىن تارقىتىش ئىدارىسى قۇرۇلدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئاپتونوم رايون بويىچە 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردە گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش تارماق ئىدارىسى قۇرۇلدى.

2. يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا ترانسپورت لىنىيىسى ۋە ۋاقىت بەلگىلىمىسى تەڭشەلدى. ئۈرۈمچى — جىڭ، ئۈرۈمچى — قاراماي، ئۈرۈمچى—جىمسار قاتارلىق ئۈچ لىنىيىدىكى كۆپ قىسىم شەھەرلەر شۇ كۈنىنىڭ ئاساسلىق گېزىتىنى شۇ كۈنى كۆرەلەيدىغان بولدى. غۇلجا، چۆچەك، تۇرپان، قۇمۇل قاتارلىق رايونلاردىكى كۆپ قىسىم ناھىيە، شەھەرلەر ئالدىنقى كۈندىكى ئاساسلىق گېزىتلەرنى كۆرەلەيدىغان بولدى. گېزىت - ژۇرناللارنىڭ يەتكۈزۈلۈش ۋاقتى بىر - ئىككى كۈن قىسقاردى.

3. بۇ يىل 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 100 مىڭ خەت - چەك ساندۇقى ئورناتتى. بۇنىڭ بىلەن گېزىت - ژۇرنال يەتكۈزۈش خىزمىتىگە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى.

4. تاپشۇرۇش، تارقىتىشنى بىرلەشتۈرۈشتەك مېخانىزمنى يولغا قويدى. مۇشتەرى توپلاش مىقدارى ۋە يەتكۈزۈش سۈپىتىنى بىرلەشتۈرۈپ، مائاش، مۇكاپاتقا باغلاپ باھالاش ئېلىپ باردى.

5. ئاپتونوم رايون بويىچە «پوچتا ئوبرازىنى تىكلەپ، ئەلا مۇلازىمەت يارىتىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

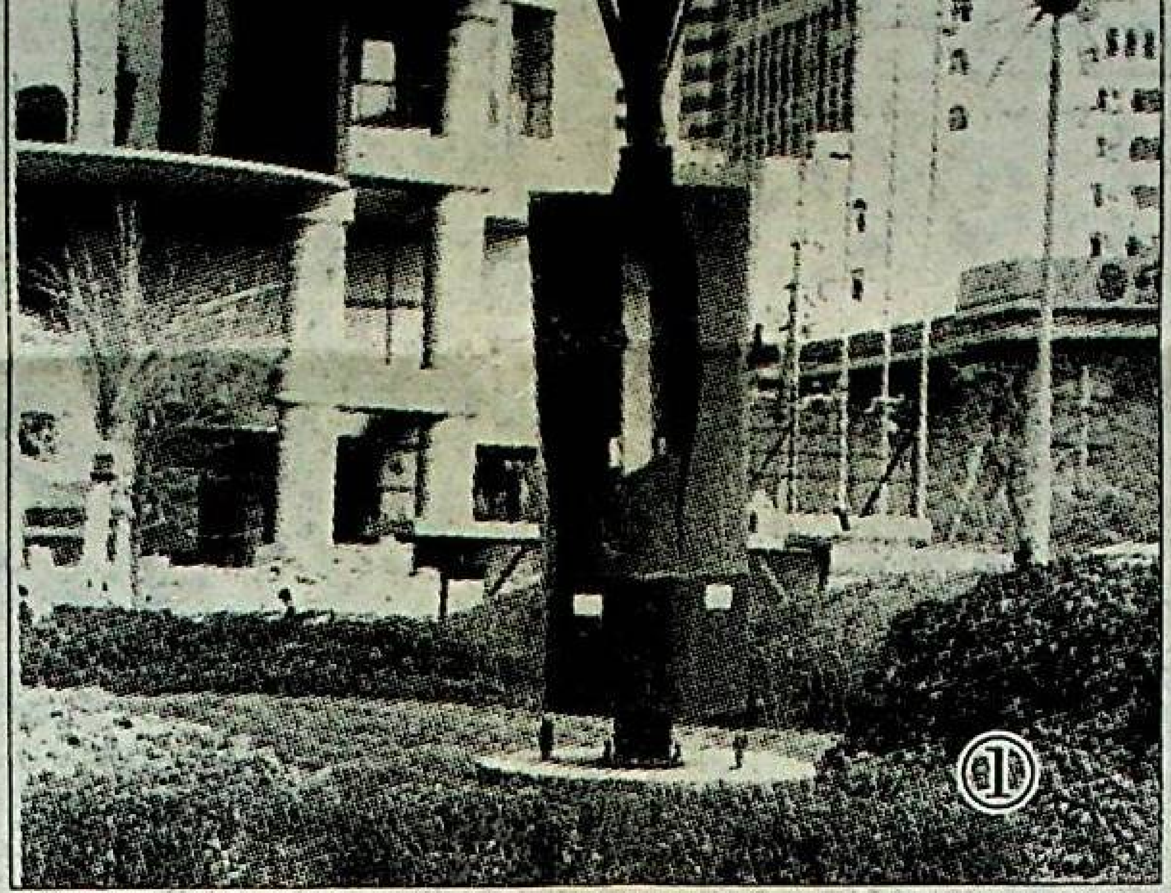

① سۈرەتتە: ئۈرۈمچى نەنمېن گۈللۈكىدىكى چېقىۋېتىلگەن رەڭلىك چىراغ.

② سۈرەتتە: ئۈرۈمچى «خەلق» مەيدانىنىڭ شەرقىگە ئورنىتىلغان، بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان ئېلان تاختىلىرى.

ئۆز مۇخبىرىمىز دىلشاد غوجائەھمەد خەۋىرى، فوتوسى

دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۈرۈمچىنىڭ ئاساسلىق كوچىلىرىغا ئورنىتىلغان رەڭگارەڭ چىراغلار ۋە چىراغلىق ئېلان تاختىلىرى شەھەر ھۆسنىگە تېخىمۇ ھۆسن قوشۇپ، بايرام كەيپىياتىنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇۋەتكەندى. لېكىن، ئۇزاق ئۆتمەيلا بۇ چىراغ ۋە ئېلان تاختىلىرىغا «كۆز» تېگىشكە باشلىدى. ئاڭسىز كىشىلەر بۇ ئېلان تاختىلىرىنى پىچاق بىلەن كېسىپ، يىرتىپ، رەڭلىك چىراغلارنىڭ لامپۇچكا، زىننەت قاپلىرىنى چېقىۋەتتى.

«خەلق مەيدانىنىڭ شەرقىي تەرىپىدىكى تۆت ئېلان تاختىسى ئورنىتىلىپ 20 كۈن بولا - بولمايلا باشقىلار تەرىپىدىن يىرتىۋېتىلدى» دەپ قاقشىدى «يىخەي» ئېلان شىركىتى لايىھەلەش ئورنىدىكى جاڭ ئەپەندىم. جاڭ ئەپەندىمنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ ئېلان تاختىلىرىنى قايتىدىن ئالماشتۇرۇشقا 10مىڭ يۈەن كېتىدىكەن.

ئۈرۈمچى نەنمېن گۈللۈكىگە ئورنىتىلغان رەڭلىك چىراغنىڭ ئىككىسىنىڭ زىننەت قېپى، لامپۇچكىلىرىمۇ ئېلان تاختىلىرى ئۇچرىغان قىسمەتتىن قېچىپ قۇتۇلالمىدى. «بۇ رەڭلىك چىراغنىڭ بىرسىنى ياساش ئۈچۈنلا بىر يېرىم مىڭ يۈەن كېتىدۇ» دېدى «فۇچېڭ »ئېلان شىركىتى ئاممىۋى مۇناسىۋەت بۆلۈمىنىڭ خادىمى لىۇ خانىم.

ئاكىسىنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇپ قېلىش ئۈچۈن ئىنىسى بىر بۆرىكىنى تەقدىم قىلدى

ئۆز خەۋەرچىمىز: قايرات شىنجاڭدا تىرىك ئادەمنىڭ بۆرىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك كۆچۈرۈلگەن تۇنجى بىمار بولۇپ قالدى. ئۇنىڭغا بۆرەك تەقدىم قىلغان كىشى دەل ئۇنىڭ ئىنىسى خالمۇرات ئىدى.

قايرات ماناس ناھىيىسى چىندىخوزا قازاق مىللىي يېزىسى تۇەنجاڭ باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىسى. ئۇ كەشىپ قىلغان «قوش تىل ئوقۇتۇشىدا ئىشلىتىلىدىغان ھەرىكەتچان دوسكا» دۆلەتنىڭ پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشكەن.

قايرات كەسپىنە تازا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىۋاتقاندا، سۈيدۈكتىن زەھەرلىنىش كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ، ئىككى بۆرىكى كاردىن چىقىدۇ. بۇنى داۋالىتىشقا 70 مىڭ يۈەن كېتەتتى. ماناس ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ ئۇنىڭ داۋالىنىش خىراجىتى توغرىسىدا بەرگەن يوليورۇقىغا ئاساسەن، ناھىيىلىك مائارىپ كومىتېتى ناھىيىدىكى بارلىق ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىچىدە «ھەممە كىشى مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈپ، مۇنەۋۋەر ئىختىساسلىق مىللىي خادىمغا ياردەم قىلىش» پائالىيىتىنى ئېلىپ بېرىپ، 43 مىڭ يۈەن ئىئانە پۇل يىغىپ، ئۇنىڭ ئوپېراتسىيە خىراجىتىنى ئاساسەن ھەل قىلدى.

داۋالىنىش خىراجىتى ھەل قىلىنغاندىن كېيىن، يېڭى بۆرەك تېپىش مەسىلىسى كېلىپ چىقتى. ئۇنىڭغا ماۋاپىق كېلىدىغان بۆرەك تېپىش تەس بولۇۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئىنىسى خالمۇرات ئوتتۇرىغا چىقىپ ئۆزىنىڭ بۆرىكىنى تەقدىم قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۈرۈمچى باش دوختۇرخانىسىدا ئالتە سائەتلىك ئوپېراتسىيە ئارقىلىق ئىنىسىنىڭ سول بۆرىكى ئاكىسىنىڭ كاردىن چىققان بۆرىكىنىڭ ئورنىغا مۇۋەپپەقىيەتلىك كۆچۈرۈلدى.

غۇلجا شەھىرىدىكى ئابدۇرېشىت ھاجىم بىلەن ئابدۇكېرىم تۇردى ١١يىلدىن بويان «ستالىن» كوچىسىدىكى چوڭ پوچتىخانىنىڭ ئالدىدا رۇس، خەنزۇ، ئىنگلىز، جاغاتاي يېزىقلىرىدا خەت - چەك يېزىش، تەرجىمە قىلىش ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ، غۇلجا شەھىرىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ خەت - ئالاقە ئىشلىرىدىكى قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ بەردى.

سۈرەتتە: ئۇلار كىشىلەرگە سالام خەت يېزىپ بەرمەكتە.

مىرزەخمەت مۇھەممەت فوتوسى

پالسىز يۈرۈش كېرەككى، پالغا ئىشەنمەسلىك كېرەك

ئارمان ئابلا

مېنىڭ قارىشىم

مەن نەچچە كۈن ئىلگىرى ئۈرۈمچى شەھەرلىك 1 - خەلق دوختۇرخانىسى ئالدىدا بىر بوۋاينىڭ پال سېلىپ ئولتۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، قىزىقسىنىپ قاراپ تۇردۇم، شۇ ئارىدا رەتلىك كىيىنگەن بىر يىگىت پال سالدۇرماقچى بولۇپ، بىر قېتىم پال سالدۇرسا نەچچە پۇل ئالىدىغانلىقىنى سورىدى. بوۋاي: «بەخت - تەلىيىڭ چىقىپ قالسا، 10 - 20 يۈەن، ئۇنداق بولمىسا، ئۈچ يۈەن بەرسەڭ بولىدۇ» دېدى. بوۋاي ئۇ يىگىتنىڭ چىرايىغا قاراپ تۇرۇپ: «سەن جېجىگلىق ئىكەنسەن، بىر شىركەتتە خىزمەت قىلىدىكەنسەن، ئەسلىڭ كىچىك بولسىمۇ، كىرىمىڭ كۆپ ئىكەن، 30 ياشقا بارغاندا چوڭ مەرتىۋىگە ئېرىشىدىكەنسەن» دېدى. بۇ يىگىت: «تەلەپپۇزۇمدىن جېجەڭلىق ئىكەنلىكىمنى بىلدىڭىز، لېكىن مېنىڭ ھېچقانداق ئەسلىم يوق، 35 ياشتىن ئاشقان بولسامۇ، سىز ئېيتقان چوڭ مەرتىۋىدىن تېخى خەۋەر يوق» دەپ ئۈچ يۈەن بېرىپ ئاچچىق كۈلۈپ قويۇپ كېتىپ قالدى. بىر ئازدىن كېيىن 17 - 18 ياشلاردىكى يۈزۈر كىيىنگەن يەنە بىر يىگىت پال سالغۇزدى، بوۋاي ئەمدى بۇ يىگىتنىڭ تۇغۇلغان يىل، ئاي، كۈنىنى سورىۋالغاندىن كېيىن: «سەن تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپسەن، ئالىي مەكتەپكە...» دەپ بولغۇچە بۇ يىگىت مەڭسىتمىگەن ھالدا: «بوۋا، مەن تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنىمۇ پۈتتۈرەلمىگەن، سىزگە پۇل بېرەلمەيمەن» دەپ كېتىپ قالدى. «دانىشمەن» پالچى ئەتراپتىكىلەرنىڭ مەسخىرىسىدە غىپپىدە تىكىۋەتتى.

«پالغا ئىشەنمە، پالسىزمۇ يۈرمە» دېگەن گەپ كونا جەمئىيەتتىن قالغان بولۇپ، ھازىرقى يېڭى جەمئىيەتكە ھەرگىزمۇ ماۋاپىق كەلمەيدۇ، ئەگەر ئاشۇ پالچىلار كىشىلەرنىڭ تۇرمۇشىدا ھازىر بولۇۋاتقان ھەم كەلگۈسىدە بولىدىغان ئىشلارنى شۇ قەدەر ئېنىق بىلەلىگەن بولسا، ھەرقانداق داھىي، يول باشلامچى، مۇتەپەككۇرلار ئۇلارغا يەتمىگەن، پالچىلار دۇنياغا ئۇزۇن زامانلاردىن بۇيان ھۆكۈمرانلىق قىلىپ كەلگەن بولاتتى، ئۇلار ھەرگىزمۇ بۇلۇڭ - پۇچقاقلاردا گاھى ئاشكارا، گاھى يوشۇرۇن يۈرۈپ بەزىلەرنى ئالداپ، بەزىلەردىن دەككە يەپ، رەزگى تۇرمۇش يولىدا قالمىغان، باشقىلارنىڭ تەقدىرىنى ئەمەس، ئۆز تەقدىرىنى ئاللىقاچان ھەل قىلغان بولاتتى.

ئاڭ - سەۋىيە ئۆسكەن، پەن - تېخنىكا تەرەققىي قىلغان بۈگۈنكى كۈندە، «پالغا ئىشەنمە» دىن ئىبارەت ماتېرىيالىزملىق قاراشنى تەشەببۇس قىلىپ، «پالسىزمۇ يۈرمە» دېگەن قايمۇقتۇرۇش ئېھتىمالى بار خۇراپاتلىقنى ئۇزۇل - كېسىل يوقىتىپ، «پالسىز يۈرۈش كېرەككى، پالغا ئىشەنمەسلىك كېرەك» دېگەن ئىدىيىنى تىكلىشىمىز لازىم.

بۇ يىلنىڭ بېشىدا مەركەز ئىچكى ئۆلكىلەردىكى، بولۇپمۇ جياڭسۇ، جياڭشى ئۆلكىلىرىدىكى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەر كېڭەيتىش باھانىسى بىلەن تىندۇرۇۋېتىلگەن دەريا - كۆللەرنىڭ ئېتىزغا ئايلاندۇرۇۋېتىلگەن قىسمىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش توغرىسىدا ئالاھىدە ئۇقتۇرۇش چىقاردى. چۈنكى، بەزى جايلار ۋە شەخسلەر دەريالارنىڭ ساھىللىرى ۋە قاشالىرىدىن بىنەم ئېچىپ، تېرىلغۇ يەرگە قوشۇۋالغان، چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ ئاياغ ئېقىنىدا چۆشۈرگە بولۇپ تۇرغان تەيخۇ، پوياڭخۇ قاتارلىق تەبىئىي چوڭ كۆللەرنىڭ بىر قىسمىمۇ يەنە شۇ كۆز ئالدىدىكى قىسمەن مەنپەئەتنى كۆزلىگۈچىلەر تەرىپىدىن تىندۇرۇۋېتىلگەن. بۇ خىل قىسمەتلەرگە دۇچ كەلگەن دەريا - كۆللەر كەلكۈن مەزگىلىدە كۆۋەجەپ كەلگەن كەلكۈننى سىغدۇرالمىغانلىقتىن، تاشقىن پەيدا بولۇپ، دۆلەت ۋە خەلققە مۆلچەرلىگۈسىز زىيان كېلىپ چىققان. ئۇنىڭدىن باشقا، دەريا ساھىللىرى ۋە سۇ مەنبەلىرىدىكى تەبىئىي ئورمانلار كېسىۋېتىلىپ، سۇنىڭ خالىغانچە يامراپ ۋەيرانچىلىق تۇغدۇرۇشىغا يول ئېچىپ بېرىلگەن. دېمەك، بۇ ئاپەت «تەبىئىي ئاپەت» دېيىلسىمۇ، لېكىن مەلۇم

بەزى ئاپەتلەرنىڭ كېلىپ چىقىشىغا سەۋەبچى بولۇۋاتىدۇ.

1. دەريا بويلىرىنى تېرىلغۇ يەرگە قوشۇۋېلىش، دەريا قاشالىرىنى قەدەممۇ قەدەم قىستاپ، دەريا ئېقىنلىرىنى تارايتىۋېتىش. ئىگىلەشلەرگە قارىغاندا، بۇ يىل ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى كۆرۈلگەن قىزىل دەرياسى، زەرەپشان دەرياسى ۋە گەز دەرياسىنىڭ يېزا، كەنتلەرگە پاسىل كېلىدىغان خېلى نۇرغۇن جايلىرىنىڭ قاشاسى تېرىلغۇ يەرلەر بىلەن تۇتىشىپ كەتكەن؛ دەريالارنىڭ بىر قىسىم جايلىرى بىر نەچچە مېتىردىن ئون نەچچە مېتىرغىچە تارىيىپ كەتكەن. بۇنداق بولۇشىدىكى سەۋەب، دەريا بويلىرىغا يېقىن بىر قىسىم يېزا، كەنتلەردىكى دېھقانلار دەريا بويلىرىنى ئېچىپ تېرىلغۇ يەر قىلىۋالغان؛ بىر قىسىم كىشىلەر دەريا قىينىغا قىستاپ كىرىپ، تېرىلغۇ يېرىنى كېڭەيتىۋالغان ياكى دەريا قىشىنى بۇزۇپ، ئۇ يەرگە ئۆي سېلىۋالغان ۋە ياكى باشقا تۈرلۈك ئىشلارغا ئىشلەتكەن. بەزى يېزا، كەنتلەر تەۋەسىدىكى دەريالارنىڭ ئاياغ ئېقىنى قويۇلىدىغان كۆللەر، سازلىقلار تىندۇرۇلۇپ، تېرىلغۇ يەرگە ئۆزگەرتىلگەن. نەتىجىدە، بۇ قىتىمقىدەك زور

بەزىلەر ئامالسىز نەرسە - كېرەكلىرىنى ھارۋىغا بېسىپ توشۇسا، ھارۋىنىڭ چاقى تەبىئىي ھالدا قارشى تەرەپنىڭ زىرائىتىنى بۇزۇۋېتىدىكەن. مۇشۇنداق ئۆز يولىنى ئۆزى توسۇشتەك تۈرلۈك توپەيلىدىن، بەزى يېزا، كەنتلەردە دېھقانلار ئارىسىدا ئۇرۇش - جېدەل، كېلىشتۈرگىلى بولمايدىغان ماجىرا ۋە زىددىيەتلەر پەيدا بولغان. يەنە بەزى يېزا، كەنتلەردە ئېتىزلار چۆرىسىدىكى دەرەخلەر قومۇرۇۋېتىلىپ، ئورنى تېرىلغۇ يەرلەرگە قوشۇۋېتىلگەن. كىچىككىنە يەرنى دەپ ئورمانلار نابۇت قىلىنغاچقا، بوران ئاپىتى ۋە شور، قۇم ئاپىتىنىڭ زىيىنى يىلدىن - يىلغا ئېغىر بولماقتا.

3. ئېتىز - ئېرىق بويلىرى ۋە دەريا ئېقىن بويلىرىدىكى تەبىئىي ئوتلاقلارنى بۇزۇپ يەر قىلىۋېلىش. بۇ خىل ئەھۋال قىزىل دەريا، گەز دەريا ۋادىسىدىكى بەزى جايلاردا خېلى ئېغىر. بۇنداق ئەھۋالنىڭ بەزىسى زورلاش، قارىغۇلارچە دوراش تۈپەيلىدىن كېلىپ چىققان بولسا، يەنە بەزىسى بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ كالتە پەملىكىدىن بولغان. دېھقانچىلىق رايونلىرىدىكى كىچىك تىپتىكى تەبىئىي ئوتلاقلارنىڭ بۇزۇۋېتىلىشى يىل بېشىدىكى ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قو-

تۈگمەنى دەپ تۈگمەندىن قۇرۇق قالمايلى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئايتۇرسۇن مۇھەممەترېھىم**

مەنىدىن ئېيتقاندا، «سۈنئىي ئاپەت» بولۇپ چىقتى. مەركەز شۇڭا بۇنداق «سۈنئىي ئاپەت» لەرنى توسۇشنى قارار قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىز، جۈملىدىن قەشقەر ۋىلايىتىمۇ تارىختىن بۇيان تۈرلۈك تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ زىيىنىغا ئۇچراپ كەلدى، بولۇپمۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ھەر يىلى دېگۈدەك يەر تەۋرەش، بوران ۋە كەلكۈن ئاپىتىنىڭ زىيىنى ئېغىر بولدى. زىياندىن ۋايسايمىزيۇ، ئاشۇنداق ئاپەت ۋە قىيىنچىلىقلارنىڭ بەزى تەرەپلىرىگە ئۆزىمىز سەۋەبچى بولۇۋاتقانلىقىمىزنى تولۇق چۈشىنىپ كېتەلمەيۋاتىمىز. يېقىنقى گەپنى قىلساق، 7 - ئاينىڭ ئاخىرى، 8 - ئاينىڭ باشلىرىدا قەشقەر ۋىلايىتى تەۋەسىدە تارىختا ئىنتايىن ئاز كۆرۈلگەن ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، 12 ناھىيە (شەھەر) نىڭ ھەممىسى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىدى. راست گەپنى دېسەك، بۇنىڭ ئاساسلىق سەۋەبى ئالدىن مۆلچەرلىگىلى بولمايدىغان تەبىئەت ھادىسىلىرى، ھاۋارايى ۋە كىلىماتنىڭ ئۆزگىرىشى بولسا، يەنە بىر سەۋەبچىسى—

كەلكۈن سۇلىرى دەريالارغا سىغماي، تەرەپ - تەرەپكە قۇتراپ، ھەر جەھەتتىن ئېغىر زىيان بولغان.

2. ئېتىز يوللىرى ۋە ئورمان بەلۋاغلىرىنى بۇزۇپ، تېرىلغۇ يەرلەرگە قوشۇۋېلىش. ئىلگىرى يېزىلارغا بېرىپ، ئېتىزلارنى ئارىلىغىنىمىزدا، كەڭرى كەتكەن سالا ئېتىزلار ئارىسىدا ئېشەك ھارۋىسى، تراكتورلار پاتقۇدەك يوللارنى ئۇچرىتاتتۇق. دېھقانلار بۇ يوللار ئارقىلىق ئوغۇت ۋە باشقا تېرىقچىلىق سايمانلىرىنى ئېتىزلىرىغا توشۇيتتى، مەھسۇلات ۋە شاخ - شۇمبىلارنى يۆتكەيتتى. لېكىن، ھازىر كۆپ ساندىكى يېزا، كەنتلەردە ئېتىز ئارىلىرىدىكى يوللار ئورنىنى تار قىرلار ئىگىلەپتۇ. يېڭىشەھەر، كوناشەھەر، يەكەن ناھىيىلىرىدىكى بەزى دېھقانلارنىڭ ئىنكاسلىرىدىن قارىغاندا، ئېتىز يوللىرى بەزى جايلاردا يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ بۇيرۇقى بىلەن تېرىلغۇ يەرلەرگە قوشۇۋېتىلىپتۇ. بەزى جايلاردا دېھقانلار يوللارنى ئۆزى خالىغانچە ئېتىزلىرىغا قوشۇۋاپتۇ. ئېتىز ئارىسىدىكى يوللار قىرلارغا ئۆزگەرگەندىن كېيىن، سالالاشتۇرۇلغان مەيدانلاردا ئېتىزى

بولغان «ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىدە 20 تۇياق قوي، 20 توخۇ، 20 كەپتەر بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك» دېگەن ۋەزىپىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا زور توسالغۇ بولماقتا.

يېزىلاردا تېرىلغۇ يەرلەردىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش، بىنەم يەرلەرنى ئېچىپ ئۆزلەشتۈرۈش، بىر پۇڭ يەرنىمۇ ئاق قالدۇرماسلىق — مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشتىكى بىر مۇھىم تەدبىر. بىراق، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى بۇزۇش ھېسابىغا مەھسۇلات ئاشۇرۇش — بۇرنىنىڭ ئۇچىنىلا كۆرۈپ، كېيىن يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان چوڭ بالا - قازالارغا سەل قارىغانلىقتىن باشقا نەرسە ئەمەس. بىزدە، بولۇپمۇ سىياسەت ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىدىن خەۋەرسىز دېھقانلاردا «ئەندىن پايدا ئالىمەن دەپ، گەزدىن زىيان تارتىدىغان»، كۆز ئالدىدىكى كىچىككىنە مەنپەئەتنى دەپ، ئومۇمغا، خەلققە زىيان سالىدىغان، كۆتۈرۈپ قوپقۇسىز زىيان تارتقاندا بولسا، تەقدىردىن ئاغرىنىپ چۈشكۈنلىشىدىغان نادانلىق ئىللىتى داۋاملىشىپ كەلدى. شۇڭا ئىسكەن-

چاشقانلار ۋە ئادەملەر

ئابدۇۋەلى مامۇت

80 - يىللاردا ئاخبارات ۋاستىلىرىدە نەچچە مىليون چاشقاننىڭ ياۋروپادا بىر - ئىككى شەھەرگە «ھۇجۇم» قىلغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەر تارقىلىپ، نۇرغۇن ئوقۇرمەنلەرنى ھەيران قالدۇرغانىدى. 1981 - يىل 5 - ئايدا نەچچە مىليون چاشقان نىل دەرياسىغا «ھۇجۇم» قىلغاندا مىسىر ھۆكۈمىتي جىددىي دۆلەت بۇيرۇقى ئېلان قىلىپ، دۆلەت مۇداپىئەسىنىڭ باشلىقى 13 مىڭ ئادەمنى باشلاپ، بىر مەيدان چاشقان يوقىتىش ئۇرۇشى ئېلىپ بارغان. شۇ چاغدا پۇتى يارىلانغان بىر تۆگە چاشقانلارغا تىرىكلا يەم بولۇپ كەتكەن.

90 - يىللارنىڭ ئاخىرلىرىغا كەلگەندە چاشقانلارنىڭ «ھۇجۇمى» ئەتراپىمىزدا يۈز بېرىشكە باشلىدى. چاشقانلار ئىلگىرىكى يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلىشتىن ئاشكارا ھەرىكەت قىلىشقا، بۇزغۇنچىلىق نىشانىنى كېڭەيتىشكە باشلىدى. ئۆتكەن يىلى قىشتا قار ياغقاندا كىشىلەر ئۈرۈمچىنىڭ كوچىلىرىدا نۇرغۇن چاشقاننىڭ ئوزۇق ئىزدەپ كوچىلارغا چىققانلىقىنى كۆردى.

بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىكى «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» نىڭ خەنزۇچە سانىدا ئېلان قىلىنغان بىر خەۋەردە كۆرسىتىلىشىچە، يېقىنقى ئىككى يىلدىن بويان گوڭجۇڭ ناھىيىسىدىلا 90% تىن ئارتۇق ئىقتىسادىي ئورمان چاشقاننىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغان. 50 مىڭ مو ئۆرۈكلۈكنى چاشقانلار ۋەيران قىلىش خاراكتېرىدە زىيانغا ئۇچراتقان. بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ئىقتىسادىي زىيان 2 مىليون 610 مىڭ يۈەنگە يەتكەن. جىمسار ناھىيىسىدە چاشقان ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئىقتىسادىي ئورمانلىق 5000 موغا يەتكەن، ئادەمنىڭ ئەقلى يەتمەي-

چىققان ئىقتىسادىي زىيان 4 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن.

مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللاردا كۆرسىتىلىشىچە، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 282 مىڭ 100 مو ئورمانلىق چاشقان ئاپىتىدە ۋەيران بولغان، چاشقانلارنىڭ ئورمانچىلىققا ئېلىپ كەلگەن زىيىنى 100 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن. «1998 - يىلى شىنجاڭدا يۈز بەرگەن بىر قەدەر چوڭ تەبىئىي ئاپەتلەر»دە كۆرسىتىلىشىچە، ئاپتونوم رايونىمىزدا چاشقان ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئوتلاق 45 مىليون 870 مىڭ موغا يەتكەن.

ئىگىلىگەن ئەھۋاللاردىن قارىغاندا چاشقان بۇغداي، قوناق، مېۋە - چېۋە، ئوت - چۆپلەرنى ۋە دەل - دەرەخلەرنىڭ قوۋزىقىنى يەپ ۋەيران قىلغاندىن باشقا، ئېلېكتر سىملىرىنى چىشلەپ ئۈزۈۋېتىدىكەن. مۇھىتنى بۇلغاپ، يۇقۇملۇق كېسەللەرنى تارقىتىدىكەن. مۆلچەرلىنىشىچە، دۇنيا بويىچە چاشقاننىڭ بىر يىلدا كەلتۈرۈپ چىقارغان زىيىنى 25 نامرات دۆلەتنىڭ خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي قىممىتىگە باراۋەر كېلىدىكەن.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا چاشقان يوقىتىش ۋە چاشقان ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كۈرەشلىرى ئېلىپ بېرىلىپ، زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلگەن بولسىمۇ، چاشقانلار ئۈزۈل - كېسىل تۈگىتىلگىنى يوق. چۈنكى، چاشقانلار ئادەتتە ئىككى يىل ياشىيالىسىمۇ، چاشقاننىڭ يېتىلىش ۋاقتى 20 كۈن ئەتراپىدا بولۇپ، كۆپىيىش نىسبىتى ئىنتايىن يۇقىرى (ئادەتتە، بىر جۈپ چاشقان ئىككى يىلدا كۆپىيىپ 2000 غا يېتىدىكەن) بولغاچقا، ئۇنى تۈپتىن يوقىتىش يەنىلا قىيىن بولماقتا. ئۇنىڭ ئىنسانىيەتكە كەلتۈرىدىغان زىيىنىمۇ

ئىقتىسادىي تۇرمۇش

3

بۇ بەتنىڭ جاۋابكار مۇھەررىرى
شادىيە ئامانۇللا

يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلىنى تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش كېرەك

يېقىندا جۇڭگو خەلق بانكىسى ئۇقتۇرۇش تارقىتىپ، خەلق بانكىسىنىڭ ئاساسىي قاتلام تور نۇقتىلىرىدىن يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلىنىڭ نورمال ئوبوروت قىلىنىشىغا تەسىر يەتكۈزمەسلىكنى تەلەپ قىلدى. مەن بۇ مۇناسىۋەت بىلەن يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلىنىڭ ئوبوروت قىلىنىش ئەھۋالى ئۈستىدە زىيارەت ئېلىپ باردىم.

تۇرپان ۋىلايەتلىك سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ تۆت كوچا ئېغىزى تىجارەت پونكىتى ئالدىدا كېتىۋاتقان بىر قانچە ئون ئادەمدىن يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلى توغرۇلۇق ئەھۋال سورىغىنىمىزدا، كۆپ قىسمى بۇ ئىشتىن خەۋەرسىز ئىكەنلىكىنى، پەقەت ئىككى كىشىنىڭلا ئازراق خەۋەردار ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇم، كۆپ قىسىم ئامما يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلىنى كۆرۈپ باقمىغانلىقى سەۋەبىدىن يېڭى نۇسخىدىكى 100 يۈەنلىك خەلق پۇلى بىرقىسىم سودا سارايلىرىدا رەت قىلىشقا ئۇچرىغان.

يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلىنىڭ كونا خەلق پۇلىنىڭ ئورنىغا چىقىشىغا مەلۇم ۋاقىت كېتىدۇ. خەلق پۇلى دۆلەتنىڭ قانۇنلۇق پۇلى. ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ئۇنى رەت قىلىش ھوقۇقى يوق.

بۇنداق ئەھۋال تۇرپان ۋىلايىتىدىلا بولۇپ قالماستىن، بەلكى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىمۇ ئوخشىمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت. شۇڭا بىز ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق بانكىلىرى ۋە سودا بانكىلىرىدىن تەشۋىقات سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ھەر قايسى ئاخبارات، تەشۋىقات ئورۇنلىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، تەشۋىقات خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلىمىز. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلىنىڭ نورمال ئوبوروت قىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۆڭلىنى خاتىرجەم قىلغىلى بولىدۇ.

تۇرپان ۋىلايەتلىك خەلق بانكىسى تەشۋىقات بۆلۈمىدىن: **مۇھەممەت داۋۇت**

مۇشتەرىدىن خەت

مىزنى تولۇق چۈشىنىپ كېتەلمەيۋاتىمىز. يېقىنقى گەپنى قىلساق، 7 ـ ئاينىڭ ئاخىرى، 8 ـ ئاينىڭ باشلىرىدا قەشقەر ۋىلايىتى تەۋەسىدە تارىختا ئىنتايىن ئاز كۆرۈلگەن ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، 12 ناھىيە (شەھەر) نىڭ ھەممىسى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىدى. راست گەپنى دېسەك، بۇنىڭ ئاساسلىق سەۋەبى ئالدىن مۆلچەرلىگىلى بولمايدىغان تەبىئەت ھادىسىلىرى، ھاۋارايى ۋە كىلىماتنىڭ ئۆزگىرىشى بولسا، يەنە بىر سەۋەبچىسى ئادەملەر. چۈنكى، بەزى ئادەملەر تەبىئەت قانۇنىيەتلىرىگە بىلىپ ـ بىلمەي ياكى قەستەن خىلاپلىق قىلىپ، تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ قوزغىلىپ كېتىشىگە ۋە

ساندىكى يېزا، كەنتلەردە ئېتىز ئارىلىرىدىكى يوللار ئورنىنى تار قىرلار ئىگىلەپتۇ. يېڭىشەھەر، كونىشەھەر، يەكەن ناھىيىلىرىدىكى بەزى دېھقانلارنىڭ ئىنكاسلىرىدىن قارىغاندا، ئېتىز يوللىرى بەزى جايلاردا يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ بۇيرۇقى بىلەن تېرىلغۇ يەرلەرگە قوشۇۋېتىلىپتۇ. بەزى جايلاردا دېھقانلار يوللارنى ئۆزى خالىغانچە ئېتىزلىرىغا قوشۇۋاپتۇ. ئېتىز ئارىسىدىكى يوللار قىرلارغا ئۆزگەرگەندىن كېيىن، سالالاشتۇرۇلغان مەيدانلاردا ئېتىزى بار دېھقانلار ئۇغۇت، تېرىقچىلىق سايمانلىرى قاتارلىقلارنى خۇددى 60 ـ ، 70 ـ يىللاردىكىدەك دۈمبىسىدە كۆتۈرۈپ، تار قىرلاردا مېڭىشقا مەجبۇر بوپتۇ.

يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان چوڭ بالا ـ قازالارغا سەل قارىغانلىقتىن باشقا نەرسە ئەمەس. بىزدە، بولۇپمۇ سىياسەت ۋە پەن ـ تېخنىكا بىلىملىرىدىن خەۋەرسىز دېھقانلاردا «ئەندىن پايدا ئالىمەن دەپ، گەزدىن زىيان تارتىدىغان»، كۆز ئالدىدىكى كىچىككىنە مەنپەئەتنى دەپ، ئومۇمغا، خەلققە زىيان سالىدىغان، كۆتۈرۈپ قوپقۇسىز زىيان تارتقاندا بولسا، تەقدىردىن ئاغرىنىپ چۈشكۈنلىشىدىغان نادانلىق ئىللىتى داۋاملىشىپ كەلدى. شۇڭا ئىسكەنجىدىن ۋە تالاپەتتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن، كەلگۈسىگە نەزەر سالايلى، تۆگىمنى دەپ تۆگىدىن قۇرۇق قالىدىغان ئىشنى قىلىپ يۈرۈۋەرمەيلى.

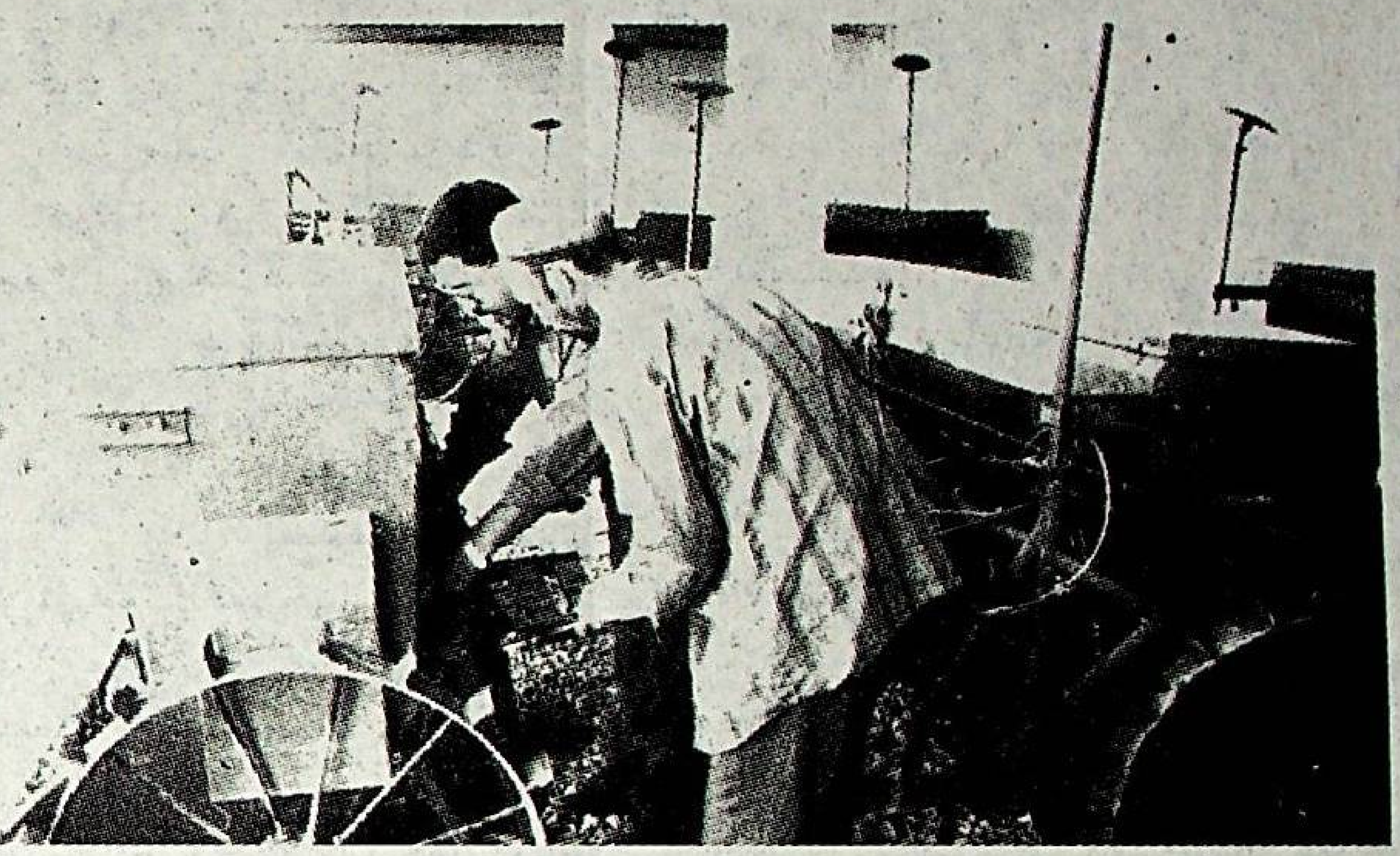

خوتەن شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى بۇ يىللىق كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇ تەييارلىقىنى بالدۇر باشلاپ، 129 نەپەر يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مەشغۇلاتچىلىرىنى تەربىيىلىدى، 55 تېپلىق تراكتوردىن 66نى، 18تاپلىق سېيالكىدىن 43نى، يەر ئاغدۇرۇشقا ئىشلىتىلىدىغان سوقىدىن 55نى رېمونت قىلىپ تەييارلىدى.

سۈرەتتە: تېخنىك خادىملار يېڭىدىن سېتىۋېلىنغان سېيالكىنىڭ تاپ ئارىلىقىنى تەكشۈرۈپ تەڭشىمەكتە.

ئابلىمىت مامۇت فوتوسى

دېھقانلارغا تارقىتىلغان «سېلىق كارتوچكىسى» نى تويا بېسىپ قالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت راخمان** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى مەركىزىنىڭ يېزىلارغا دائىر سىياسەت، قانۇن ـ بەلگىلىمىلىرىنى ھەقىقىي ئىجرا قىلىش، دېھقانلارنىڭ يۈكىنى يەڭگىللىتىش ئۈچۈن دېھقانلار ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك سېلىقلارنى دېھقانلارغا ئاشكارىلاپ، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق ـ مەنپەئەتىنى قوغداشنى ئاساسىي مەقسەت قىلىپ، «دېھقانلار ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك سېلىق كارتوچكىسى» نى تۈزۈپ، دېھقانلارغا تارقىتىپ بەرگەنىدى. ئەپسۇس، بىر قىسىم دېھقانلارغا تارقىتىلغان «سېلىق كارتوچكىسى» نى تويا بېسىپ قېلىشىنى كىممۇ ئويلىغان؟

يېقىندا مەن خەلق قۇرۇلتىيى تۇرپان ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنى باشچىلىقىدىكى پارتىيىنىڭ يېزىلارغا دائىر سىياسەت، قانۇن ـ ـ بەلگىلىمىلىرىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى بىلەن تۇرپان شەھىرىنىڭ چاتقال، ئايدىڭكۆل يېزىلىرى، توقسۇن ناھىيىسىدە تەكشۈرۈشتە بولدۇم. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى دېھقانلار ئائىلىلىرىگىچە ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. تەكشۈرۈشتە بىر قىسىم دېھقان ئائىلىلىرىدە «سېلىق كارتوچكىسى» نى قەيەرگە قويغانلىقى، ئۇنىڭ نېمە ئەھمىيىتى بارلىقىنىمۇ بىلمەسلىكتەك ئەھۋاللارنىڭ مەۋجۇتلۇقى بايقالدى. خەلق قۇرۇلتىيى تۇرپان ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئابلا يۈسۈپ چاتقال يېزا چاتقال كەنتىدىكى مەلۇم بىر دېھقان ئائىلىسىگە كىرگەندە «سېلىق كارتوچكىسى» نىڭ دېرىكىنى قىلغاندى، بىراق ئۆي ئىگىسى خېلى ئىزدەپمۇ تاپالمىدى.

مەن بۇ ئىشتىن تولىمۇ ئەپسۇسلاندىم. باشقا نەرسە بولسىغۇ مەيلى ئىدى، ئۆزىنىڭ مەنپەئەتىگە زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان «سېلىق كارتوچكىسى» نىمۇ تويا باستۇرۇپ قويامدۇ؟!

◎كېرىيە ناھىيىسى سىيەك يېزىسى جىرىق كەنتى 2 ـ مەھەللە گۇرۇپپىسىدىكى دېھقان ھاشىم سىدىق يېقىنقى يىللاردىن بۇيان باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، 200 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى.

مەتتۇرسۇن مەتىمىن

◎ئاقسۇ ۋىلايىتىدە بەش يىلدا 86 مىڭ 686 كىشىنىڭ كىيىنىش ـ تويۇنۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى.

توختى ئەرشىدىن

◎بۇ يىل يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ يوپۇرغا يېزىسى دېھقانلارنىڭ 3 مىليون 800 مىڭ يۈەن سېلىقىنى يەڭگىللەتتى.

نىساگۈل رەمتىللا

◎گۇما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ مۇجى تىجارەت پونكىتىنىڭ يېرىم يىللىق ئامانەت پۇل قالدۇقى 6 مىليون 682 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

مۇھەممەت ھېيت

قىسقا خەۋەرلەر

لىكىگە ئۇچرىغان. 50 مىڭ مو ئورۇكلۇكنى چاشقانلار ۋەيران قىلىش خاراكتېرىدە زىيانغا ئۇچراتقان. بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ئىقتىسادىي زىيان 2 مىليون 610 مىڭ يۈەنگە يەتكەن. جىمسار ناھىيىسىدە چاشقان ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئىقتىسادىي ئورمانلىق 5000 موغا يەتكەن، ئادەمنىڭ ئەقلى يەتمەيدىغىنى شۇكى، لوپ ناھىيىسىدە 1994 ـ يىلى چاشقان ئۈۋىلىرىدىن 150 توننىدىن ئارتۇق پاختا چىققان. 1996 ـ يىلى ئىلى ۋىلايىتىدە چاشقان ئاپىتى يۈز بېرىپ، نۇرغۇن مېۋىلىك دەرەخ قۇرۇپ كەتكەن. بۇنىڭدىن كېلىپ

ئىككى يىل ياشىيالىسىمۇ، چاشقاننىڭ يېتىلىش ۋاقتى 20 كۈن ئەتراپىدا بولۇپ، كۆپىيىش نىسبىتى ئىنتايىن يۇقىرى (ئادەتتە، بىر جۈپ چاشقان ئىككى يىلدا كۆپىيىپ 2000 غا يېتىدىكەن) بولغاچقا، ئۇنى تۈپتىن يوقىتىش يەنىلا قىيىن بولماقتا. ئۇنىڭ ئىنسانىيەتكە كەلتۈرىدىغان زىيىنىمۇ ناھايىتى ئېغىر بولماقتا. شۇڭا چاشقاننى يوقىتىش ۋە چاشقان ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ھەممە بىردەك كۆڭۈل بۆلۈپ، تۈرلۈك چارە ـ تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بۇ ئىشنى ياخشى ئىشلەش كېرەك.

مۇشتەرىدىن خەت

يېڭى نۇسخىدىكى خەلق پۇلىنىڭ كونا خەلق پۇلىنىڭ ئورنىغا

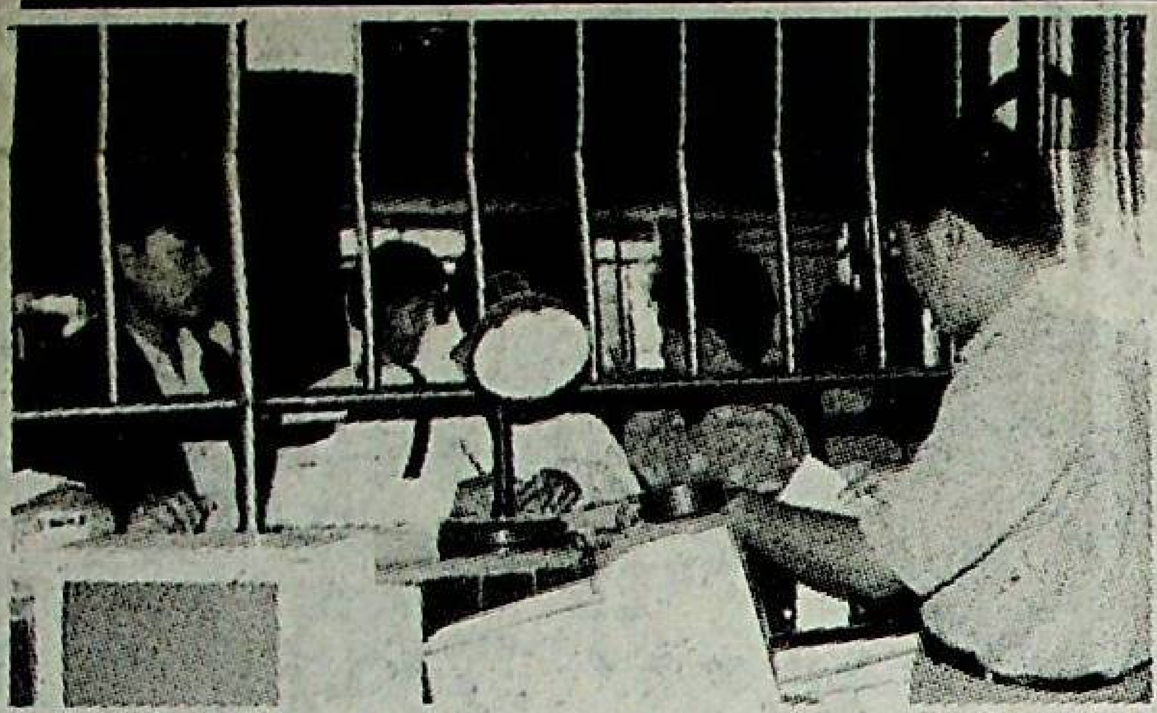

خېجىڭ ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىل 3 ـ پەسىلدە 129 مىليون 550 مىڭ يۈەن ئامانەت پۇل توپلىدى. بۇ ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 10 مىليون 70 مىڭ يۈەن ئارتۇق. **تۇردى ئەبەيدۇللا** فوتوسى

ئەجىر قىلساڭ ياشلىقتا، گۈل ئۈندۇ تاشلىقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت مۇھەممەت**

گۇما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ 1998 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى ئامانەت قالدۇقى 84 مىليون 352 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى چۈشۈرۈپ بەرگەن ۋەزىپە 22% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇ يىل 1 ـ ئايدىن 3 ـ ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بولغان قىسقىغىنە ۋاقىتتا بۇ بانكىنىڭ توپلىغان تۈرلۈك ئامانەت پۇل ئومۇمىي سوممىسى 93 مىليون يۈەنگە يېتىپ، پۇل ئامانەت توپلاشتا خوتەن ۋىلايىتىدىكى يېزا ئىگىلىك بانكىلىرى ئىچىدە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈپ، ۋىلايەتلىك بانكا تەرىپىدىن 6000 يۈەن نەق پۇل بىلەن مۇكاپاتلاندى. بۇنىڭدا تىجارەت بۆلۈمىنىڭ نەتىجىسى تېخىمۇ گەۋدىلىك. بۇنى تىجارەت بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى ساھىبجامال ئەمەتنىڭ يېتەكچىلىكىدىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ.

يولداش ساھىبجامال ئەمەت 1981 ـ يىلى ئۆزىنىڭ ئارزۇسى بويىچە يېزا ئىگىلىك بانكا سېپىگە كىرگەن بولۇپ، ئۆز تەلىپى بويىچە شارائىتى ناچار، قاتنىشى قولايسىز، خىزمىتى جاپالىق بولغان قوشتاغ تىجارەت پونكىتىدا بوغالتىر، كاسسىر ۋە كرېدىت خادىمى بولۇپ ئىشلىدى. «بولىدىغان مايسا كۆكىدىن مەلۇم» دېگەندەك ساھىبجامال ئۈچ يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە خىزمەتلىرى ئوبدان يۈرۈشمەي كېلىۋاتقان قوشتاغ تىجارەت پونكىتىنىڭ خىزمەتلىرىدە يېڭى يۈكسىلىشلەرنى بارلىققا كەلتۈردى. 1984 ـ يىل 10 ـ ئايدا ئۇ گۇما بازارلىق تىجارەت پونكىتىنىڭ باش بوغالتىرلىقىغا يۆتكەلدى. بانكا رەھبەرلىكى ساھىبجامالنى 1985 ـ يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكا مەكتىپىگە ئوقۇشقا ئەۋەتتى. ئۇ 1987 ـ يىلى ئوقۇشنى پۈتتۈرۈپ قايتىپ كېلىپ خىزمىتى ئەڭ جاپالىق ھەم مۇرەككەپ بولغان ئامانەت قەرز كوپېراتىپ بۆلۈمىنى تاللىدى ۋە باش ستاتىستىكا خىزمىتىگە مەسئۇل بولدى. ئۇ ۋاقىتتا ناھىيە بويىچە 16 يېزا ئامانەت قەرز كوپېراتىپى بار بولۇپ، بىر نەچچە يېزا ـ بازاردا تېلېفونمۇ يوق ئىدى. ئۇ بۇ 16 ئورۇننىڭ خىزمەتلىرىنى نورمال يۈرۈشتۈرۈش ئۈچۈن 183 كۈن دېم ئېلىش ۋاقتىنى سەرپ قىلغاندىن سىرت، نۇرغۇن يول يۈرۈپ 16 يېزا ئامانەت قەرز كوپېراتىپلىرىنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ خىزمەتلىرىدە ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا تۈزىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئامانەت قەرز كوپېراتىپ بۆلۈمى ۋىلايەتتىكى ئامانەت قەرز كوپېراتىپ بۆلۈملىرى ئىچىدە يىلمۇ يىل ئىلغارلىقنى قولدىن بەرمىدى.

بانكا رەھبەرلىكى ساھىبجامالنى 1996 ـ يىل 10 ـ ئايدا ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر، خىزمىتى جاپالىق بولغان ناھىيىلىك بانكىنىڭ تىجارەت بۆلۈمىگە يۆتكىدى؛ 1997 ـ يىلى ئۇ 7 ـ ئايدا بۇ بۆلۈمنىڭ مۇدىرلىقىغا ئۆستۈرۈلدى.

ساھىبجامال ئەمەت ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداش ئۈچۈن باش قاتۇرۇپ، مۇلازىمەتنى ياخشىلاشنى تىجارەت بۆلۈم خىزمەتلىرىنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ مۇھىم ھالقىسى قىلدى. ئۆزى باشلامچى بولۇپ تىجارەت بۆلۈمىگە كەلگەن مۇئامىلىدارلارغا قىزغىن مۇلازىمەت قىلىپ، تىجارەت بۆلۈمىدە ئامانەت قويىدىغان ئورۇنلار ۋە شەخسلەرنى كۆپەيتتى. ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى كىشى بېشىغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش ـ جازالاش تۈزۈملىرىنى يولغا قويۇپ، كادىرلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپچانلىقىنى يۇقىرى كۆتۈردى.

تىجارەت بۆلۈمىنىڭ ئامانەت قالدۇقى ساھىبجامال ۋە باشقا كادىرلارنىڭ جاپالىق تىرىشچانلىقى بىلەن يىلمۇ يىل ئاشتى. 1998 ـ يىلى ئۇلار 44 مىليون 579 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاپ، يىللىق ۋەزىپىنى 5 مىليون 379 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، بۇ يىل 1 ـ ئايدىن 4 ـ ئايغىچە 50 مىليون 782 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاپ، ۋەزىپىنى 5 مىليون 300 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

«ئەجىر قىلساڭ ياشلىقتا، گۈل ئۈندۇ تاشلىقتا» دېگەندەك، ساھىبجامالمۇ ئەجرىگە خاس شان ـ شەرەپلەرگە ئېرىشتى. خوتەن ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى سىستېمىسى بويىچە 11 قېتىم «ئامانەت توپلاشتىكى ئىلغار خىزمەتچى»، ئالتە قېتىم «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس»، تۆت قېتىم «پۇل مۇئامىلە خىزمىتىدىكى ئىلغار خىزمەتچى»، ئىككى قېتىم «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى»، ئۈچ قېتىم «ئىش ئورنىنى سۆيۈپ، كەسپىنى قەدىرلەشتىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى. 1997 ـ يىل ۋە 1998 ـ يىل ۋىلايەت بويىچە ئۇدا ئىككى قېتىم «پۇل مۇئامىلە سىستېمىسىدىكى ئىش ئورنى ماھىرى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. ئۇ يېتەكلىگەن تىجارەت بۆلۈمى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ھەم ۋىلايەت دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ياشلار كوللېكتىپى بولۇپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

ئالتۇن باشاق لوگوتىپى
ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى تەشكىللىشى

تەڭرىتاغ گۈلزارى
4
بۇ بەتنىڭ جاۋابكار مۇھەررىرى
قەيسەر تۇرسۇن

غەزەللەر

زاكىرجان مېجىت سىدىق

1

ئۆچەرمۇ كۆز نۇرۇم بىۋاق نىگار ۋىسلىگە يەتمەستىن،
ئىلاھىم چاچقۇ قىپ نۇسرەت غېرىب باشىمگە سەپمەستىن.

سېنى دەپ ئۆتتى ئۆمرۈمنىڭ باھارى، يازى تەشناقاپ،
زىمىستان، قاتتى مۇز قەلبىم نادامەت داغى ھەسرەتتىن.

خۇدامۇ باقمىدى ئۇلاڭ كۆز بىلەن، ئۇنتۇلدى ۋە بەلكىم،
زاۋالغا تۇتتى يۈز بەختىم، ئېچىپ رەڭ تۇندە زۇلمەتتىن.

مەگەر تاڭ ئاتسا گۈلشەندە، كۆرەرمەن يارنى دەپ كۈتسەم،
بىدارلىق سۇندى غەپلەتتە، ناماز خۇپتەنگە يەتمەستىن.

باھاردا سولدى گۈل، ياغمىش تومۇزدا قار بىلەن مۆلدۈر،
نېسىپ قىلماسمۇ زاكىرغا بۇنىڭدىن ئۆزگە قىسمەتتىن.

2

نىگار ۋىسلىنىڭ شارابىدىن بۆلەك دەردىمگە دەرمان يوق،
ئۆلۈپقۇ كەتمىدىم، ئۆلسەم سېنى دەپ قىلچە ئارمان يوق.

دىلىمدا ئۈچقۇنى سۆيگۈنىڭ لاۋا بوپ ياندى شۇ تاپتا،
سېنىڭدىن ئۆزگە يار ئىشقى ماڭا جۇد، سەنچە گۈلخان يوق.

كۆمەچلەندى يۈرىكىم ئوت ئېلىپ جىسمىم پىغانىڭدىن،
غېرىب نە، تاھىرى، مەجنۇن چىرايى مەنچە سولغان يوق.

قاراڭغۇ ئاسمىنىمدا دىل جۇلالار يۇلتۇزۇم، بەختىم،
نىشانەم، مەنزىلىم، ۋەسلىم ئۆزۈڭسەن قىلچە يالغان يوق.

توغانلاپ توسما سۆيگۈڭنى، سىدىق تەشنالىقى قانسۇن،
دىلىم كۆز يەتكۈسىز قۇملۇق، تېخى تارىمغا قانغان يوق.

نەسرلەر

باھارگۈل ساۋۇت

ھىجران شادلىقى

جانان، سەن يىراقتىكى چاغدا مەن سېنى ياد ئېتىپ تولغىنىپ يىغلىدىم. كۆندۈزلىرى مەيىن شامماللارغا خىتاب قىلىپ، ئۇنىڭدىن ساڭا سالام يوللىسام، نۇرلۇق قۇياشقا ئىلتىجا قىلىپ، ساڭا تېخىمۇ كۆپرەك نۇر ئاتا قىلىشنى تىلىدىم. كېچىلىرى يورۇق يۇلتۇزلار بىلەن سىردىشىپ، ساماۋى ئەركىن ئۈزۈۋاتقان بۇلۇت ئارىسىدىكى تولۇن ئايدىن جامالىڭنى سورىدىم. ئاي ۋىلىقلاپ كۈلدى. يۇلتۇزلار سىرلىق پىچىرلىشىپ، ناز بىلەن بېقىشتى. مەن ھىجران قايغۇسىنىڭ ئىسكەنجىسىدىن تەبىئەتنىڭ بۇ ئاجايىپ مۆجىزاتلىرى بىلەن سىردىشىپ قۇتۇلاتتىم. بۇمۇ ماڭا تاتلىق ئەسلىمىلەرنى ھەدىيە قىلىپ، چاڭقىغان قەلب ئېتىزلىرىمنى ۋىسال كەۋسىرى بىلەن سۇغۇراتتى. مەن ئۈمىد - ئارزۇلىرىمنى، ئىستەكلىرىمنى ھىجران ھارۋىسىغا بېسىپ، ۋىسال قەسرىگە قاراپ كېتىۋاتاتتىم، چۈنكى ئۇ جايدا مەن ئارزۇ قىلغان بەخت — مەن سۆيگەن جانان بار ئىدى. مەن سېنى سېغىندىم. سېغىنىش - تەشنالىق ئاتەش كەبى ۋۇجۇدۇمنى كۆل قىلىۋەتتى. لېكىن ئوت كۆچەيگەنسېرى، ئىرادەم شۇنچە ئاۋلىنىپ، ساڭا بولغان سۆيگۈم ھەسسىلەپ ئاشتى. يۈرىكىم پاكلىنىپ، ساڭا بولغان ساداقىتىم چىڭىدى. مەن سۆيدۈم، ئۈن - تىنسىز سۆيدۈم. ھەيرانمەن، بۇ سۆيۈش ماڭا ئالەمچە غەيرەت - شىجائەت ئاتا قىلدى. كۆزلىرىم شۇنچە روشەن، مەن ئۇنىڭ بىلەن يىراق كەلگۈسىنىڭ گۈزەل تاڭلىرىنى كۆرەمەن، قۇلاقلىرىم ئارقىلىق ساپ مۇھەببەتنىڭ ئىزگۇ كۈيلىرىنى ئاڭلايمەن.

سەن مېنى سېغىندىڭمىكىن؟ سەنمۇ مەن تارتقان ھىجران ئازابلىرىنى تارتتىڭمىكىن؟ ياق جانان! سەن جاپا تارتمىغىن، سەن ئازابلانمىغىن. سېنىڭ كىچىككىنە يۈرىكىڭ ئازاب بورانلىرىغا قانداقمۇ بەرداشلىق بېرەلەيدۇ؟ مەن سېنىڭ جاپا تارتىشىڭنى خالىمايمەن. مەن تارتقان ئازابلارغا دۇچار بولۇشۇڭنى تېخىمۇ ئارزۇ قىلمايمەن. سەن پەقەت سەۋرىنىڭ يېپىلىرىدا توقۇلغان كومزەكلەردە كۆزنى قاماشتۇرۇپ تۇرىدىغان ۋىسالنىڭ كىشىنى مەست قىلغۇچى شارابىنى ئىچىشكىلا مۇناسىپسەن. شۇنداق، جانان، بۇ ئازابنى مەنلا تارتاي! ھىجراننىڭ «تاتلىق لەززىتى» نى مەنلا تېتىپ ئۆتۈپ كېتەي. سەن جاپا تارتمىغىن. بۇ مېنىڭ يۈرەك قېنىمدىن پۈتكەن سۆيگۈ.

سال مىنۇتلىرىنى، ۋىسال كۈنىدىكى ئۇنلۇق بېقىشىڭنىڭ جاننى ئالغۇچى نۇرلىرىنى كۈتكەن. شۇنىڭ ئۈچۈن ھەممىگە، بارلىق ئازابلارغا ئۈن - تىنسىز چىدىغان، ھەممە ئازابلارنى بىر ئۆزۈملا تارتىشقا قەسەم قىلغانىدىم.

سەن يىراق بىر جايدا—قۇياش چىقىدىغان جايدا ئىدىڭ. سېنى سېغىنسام قۇياشقا قارايتتىم. مۇزلىسام قۇياشقا تېۋىناتتىم. قۇياش سېنىڭ سىمايىڭ ئىدى. ئۇ سېنىڭ ئاۋازىڭنى ئېلىپ كېلەتتى، سېنىڭ ھارارىتىڭنى ماڭا ئارتۇق قىلاتتى، سېنىڭ تىنىقلىرىڭنى ماڭا يەتكۈزەتتى. سېنىڭ ئۈمىد - ئارزۇلىرىڭنىمۇ ماڭا ھەدىيە قىلاتتى، مەن بۇنىڭدىن چەكسىز شادلىق، ئالەمچە بەخت ھېس قىلاتتىم. شۇڭا مەن قۇياشقا تېۋىنىپ، قۇياشنى سېغىنىپ، تاڭلارغا ئۇيقۇسىز تولغىنىپ ئۇلىشاتتىم...

ئەپسۇس... سەن مەن ساڭا ئاتاپ يىغقان ۋىسال شارابىنى ئىچىپلا مېنىڭ ئۈمىد كومزىكىمنى چېقىپ تاشلىدىڭ. مەن ئۈنسىز يىغلىدىم. ساداسىز پەرياد ئىچىدە يەنە قۇياشقا تېۋىندىم. قۇياش كۈلمىدى. ئۇ ئاستا، بەكمۇ ئاستا ئۆز جامالىنى بۇلۇتلار ئارىسىغا يوشۇرۇۋالدى. مەن قۇياشنىڭ چىقىشىنى سەۋرسىزلىك بىلەن كۈتتۇم. مەن قۇياشنىڭ ماڭا ئۈمىد - ئارزۇ، بەخت، ئىشەنچ بەخش ئېتىشىنى خالايمەن.

ۋىسال ئازابى

مەن خاتالاشتىممىكىن، تەقدىر مېنى زاڭلىق قىلىۋاتامدۇ يا؟ توۋا، ھەيران قېلىۋاتىمەن. بەكمۇ ھەيران قېلىۋاتىمەن. مەن سەندىن شۇنى كۈتكەنمىدىم؟ ئەجەبا، شۇنى ماڭا راۋا كۆرگەن بولساڭ - ھە! مېنىڭ ئۇتلۇق تىلەكلىرىم، سۆيگۈ مۇساپىسىدىكى يۈكسەك ئىستەكلىرىم شۇنچىلىك ئۇڭايلا بەربات بولغان بولسا. ياق! بۇنىڭغا ئىشەنگىلى بولمايدۇ. ھېچبولمىسا مېنىڭ بىغۇبار قەلبىم، پاك مۇھەببىتىمنىڭ يالقۇنلۇق نەپىسىدە تىنىماي ھەرىكەت قىلىپ تۇرىدىغان ئۇتلۇق يۈرىكىم بۇنى قوبۇل قىلىشقا ئاجىزلىق قىلىدۇ. لېكىن... ئۇزۇن تۈنلەرنىڭ ئۇيقۇسىزلىق ئازابلىرى، سېغىنىش ئوتلىرىنىڭ يۈرىكىمنى قوقاستا پۇچىلىغاندەك پۇچىلاشلىرى... بىھۇدە كېتەرمۇ؟... بۇلارنى ئويلاشقا جۈرئەت قىلالمايمەن. يۈرىكىم چىدىمايدۇ. پەقەتلا...

مەن ساڭىلا كۆيگەن، مەن سېنىلا كۈتكەن، ۋىسال مىنۇتلىرىنى...

مەن مۆگۈلۈق ئىزتىراپ ئىچىدە سۆيگۈ تېگىنىڭ جامالىنى كۆتۈۋاتىمەن. ھىجران كۈنلىرىدىكى قۇياشنىڭ تاتلىق كۈلۈشى مېنى سېغىندۇرىدۇ. بۇ ئاشىقلىقمىدۇ؟

مانا بۇ ۋىسال ئازابى—ئاشىقلىق! ئۇ ئۆزىگە ئاجايىپ مۆجىزىلەرنى مۇجەسسەملىگەن خىسلەتلەرگە باي سادا. مەن ئاشىقلىقىمنىڭ بىقارارلىقى ئىچىدە يۈرەك - باغرىم قان بولۇپ تىترەۋاتقىنىمدا، كۆز ياشلىرىم فونتاندەك ئۇرغۇپ چىقىدۇ. ھەيرانمەن، يەنە شۇ ئاشىقلىق ماڭا تەسەللى بېرىدۇ، يەنە شۇ ئاشىقلىق ماڭا ئۈمىد بېغىشلايدۇ، بوغقۇچلانغان قانائىرىمنى ئېچىپ يىراقلارغا پەرۋاز قىلىشقا ئىلھاملاندۇرىدۇ.

مەن يەنە نېمىگىدۇر ئىنتىلىمەن، نېمىنىدۇر ئارزۇ قىلىمەن. مانا بۇ ئاشىقلىق، مانا بۇ ۋىسال ئازابى.

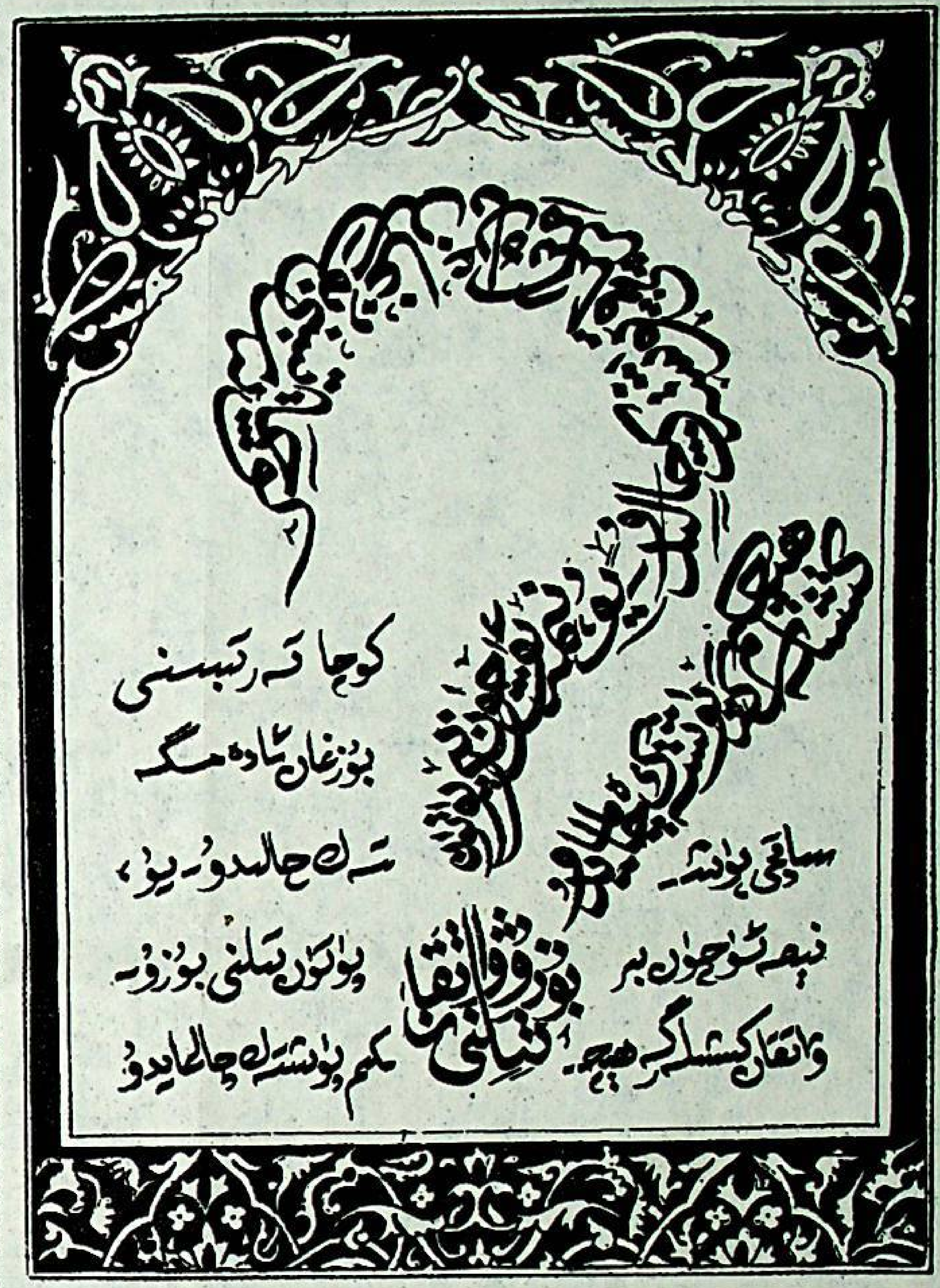

هۆسنخەتتىنى ئابزار تۇرسۇن يازغان

«ئادەم ۋە قەبرە» دىن تۇغۇلغان ئويلار

نامانجان تۇرسۇن

(ئوبزور)

كۆز ئالدىمىزدىكى بوشلۇقتا ئىككى پارچە سۈرەت ئېسىلىپ تۇرۇپتۇ؛ بىرى، رەڭلىرى ئۆڭۈپ كەتكەن، ئەمما مەنە قاتلىمى چوڭقۇر، چەكسىزلىككە ئىگە تەبىئىي سۈرەت. يەنە بىرى، مۇرەككەپ رەڭ بىرىكمىلىرىدىن تەركىب تاپقان دەبدەبىلىك سۈرەت.

بىرىنچى سۈرەتتىكىسى يۈرىكىنى بالا قىلىپ تۇغىدىغان، ۋۇجۇدىغا ئىنسانىيەتنىڭ پۈتكۈل ئۇلۇغلۇقى مۇجەسسەملەنگەن جاپاكەش ئانا ئوبرازى. تاش يۈرەك، ۋاپاسىز پەرزەنتلەر تەرىپىدىن تاشلىۋېتىلگەن، تىرىكلىكىدە ھۇزۇر - ھالاۋەت كۆرمىگەن ئانا ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىنمۇ خاتىرجەم ياتىدىغان ئىككى مېتىر يەرلىككە نائىل بولالمايدۇ. بۇ نەقەدەر ئېچىنىشلىق ئىش - ھە؟! ئەجەبا، مۇبارەك ئانا نامى بىلەن تەرىپلىنىدىغان تۇپراقمۇ ئادەملەرگە ئوخشاشلا بىۋاپامكىنە؟ ئەمسە نېمىشقا تالاي - تالاي ھاكىم، نازىر... لارنى تەۋەللۇت قىلغان بۈزرۈكۋارغا ئاشۇلارنىڭ قاتارىدا

ئارىمىزغا سوقۇۋالغان ئاتالمىش تەبىقە تېمىنىڭ كۆنسېرى قېلىنلاپ بېرىۋاتقانلىقىنىڭ «كارامىتى» مۇ؟ بىزنىڭ قەلبىمىزدىكى ئانا ھۆرمىتى شۇ قەدەر قىممىتىنى يوقاتتىمۇ؟ شائىرلىرىمىز تىنىمسىز كۈيلەۋاتقان، ھايات ۋاقتىدا «ئۇششاق گەپ» قىلىپ «زېرىكتۇرۇۋەتكەن»، تىرىكلىكىدە بالىمىزنى باققىلى سېلىپ، ئۆلۈپ كەتكەندە: «يەتتە قات كۆرپە سېلىپ ئولتۇرغۇزاتتىم ئەمەسمۇ ئانام!» دەپ قوشاقلا قېتىۋاتقان ئانا شۇ ئەمەسمىدى؟...

ئىدراك زېمىنىمىزغا تاشلانغان بۇ بىر تالاي سوئاللارنىڭ ئالدىدا ئەيىبكارلارچە بېشىمىزنى ئىگىپ، ئادەملىك قىممىتىمىزنى دەڭسەپ كۆرۈشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. يۈرىكىمىز ئېچىشقان ھالدا شۇنى تەن ئالماي تۇرالمايمىزكى، بىز ئانىلىرىمىز ئالدىدا قەرزدار، بىز ئانىلارنىڭ ۋۇجۇدى، ...

يەرلىك بېرەلمىدۇقمۇ؟...

بېرەلىدۇق؟ بىزدىن نى - نى ئۈمىدلەرنى كۈتكەن ئاشۇ سەكپارىگە ئەڭ ئاددىيسى ئاخىرەتلىك جايى ئۈچۈن بىپايان زېمىن تۇپرىقىدىن بىر كىشىلىك

يازغۇچى باھارگۈل ساۋۇتنىڭ «ئادەم ۋە قەبرە» («شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» نىڭ 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنىدىكى سانىدا ئېلان قىلىنغان) سەرلەۋھىلىك ھېكايىسىدە تەسۋىرلەنگەن يۇقىرىقى ۋەقەلىكلەر بىزنى ئۆزىمىز ھەققىدە چوڭقۇر ئويغا سالىدۇ. ھېكايە قىسقا، ئوبرازلىق، تەسىرچان بولۇشتەك ئالاھىدىلىكى بىلەن روھىمىزدا غەليان كۆتۈرىدۇ. بۇ ھېكايە ئىپادىلەش ئۇسۇلى، مەزمۇن جەھەتتىكى ئۆزگىچىلىكى ئارقىلىق ئوقۇرمەنلەرگە زور مەنىۋى زوق ئاتا قىلىدۇ.

مەن باھارگۈل ساۋۇتنىڭ تېخىمۇ نادىر ئەسەرلەرنى يارىتىشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈرۈش بىلەن بىرگە، ئوقۇرمەنلەرنىڭ قىممەتلىك ۋاقتىنى سەرپ قىلىپ، يۇقىرىقى ھېكايىنى قايتا بىر

پىچاق

(ھېكايە)

رەھبەرلىكنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە يېزا باشقۇرۇشىدىكى بۇ كىچىك كارخانىنىڭ ھېساباتىنى مۇپەتتىش قىلىشقا چۈشكىنىمگە خېلى كۈنلەر بولغان بولسىمۇ، تېخىچە ئاخىرلاشتۇرالماي، كۆڭلۈم غەش ھالەتتە

يېزىلىق ھۆكۈمەتكە تاپشۇرۇشنى كۆڭلۈمگە پۈكۈپ، ئاستا سىرتقا چىقتىم.

يولدا كېتىۋېتىپ ئەتە يازماقچى بولغان ماتېرىيالنى قانداق يېزىش ھەققىدىكى ئوي كاللامدىن زادىلا نېرى

توغانلاپ توسما سۆيگۈگنى، سىدىق تەشنالىقى قانسۇن،
دىلىم كۆز يەتكۈسىز قۇملۇق، تېخى تارىمغا قانغان يوق.

كېتەرمۇ؟... بۇلارنى ئويلاشقا جۈرئەت قىلالمايمەن. يۈرىكىم چىدىمايدۇ. پەقەتلا...

مەن ساغىنلا كۈيگەن، مەن سېنىلا كۈتكەن، ۋە ... ئېچىپ يىراقلارغا پەرۋاز قىلىشقا ئىلھاملاندۇرىدۇ.

مەن يەنە نېمىگىدۇر ئىنتىلىمەن، نېمىنىدۇر ئارزۇ قىلىمەن. مانا بۇ ئاشىقلىق، مانا بۇ ۋىسال ئازابى.

ئوبغا سالىدۇ. ھېكايە قىسقا، ئوبرازلىق، تەسىرچان بولۇشتەك ئالاھىدىلىكى بىلەن رەھىمسىزلەردە غەلىيان ئويغىتىدۇ. بۇ ھېكايە ئىپادىلەش ئۇسۇلى، مەزمۇن جەھەتتىكى ئۆزگىچىلىكى ئارقىلىق ئوقۇرمەنلەرگە زور مەنىۋى زوق ئاتا قىلىدۇ.

مەن باھارگۈل سائۇتنىڭ ئېچىملىق نادىر ئەسەرلىرىنى يارىتىشتا تەلەپچانلىق بىلەن ئىزدىنىۋېرىشنى ئۈمىد قىلىش بىلەن بىرگە، ئوقۇرمەنلەرنىڭ قىممەتلىك ۋاقتىنى سەرپ قىلىپ، يۇقىرىقى ھېكايىنى قايتا بىر قېتىم ئوقۇپ چىقىشنى تەۋسىيە قىلىمەن.

بالىمىزنى باققىلى سېلىپ، ئۆلۈپ كەتكەندە «يەتتە قات كۆرپە سېلىپ ئولتۇرغۇزاتتىم ئەمەسمۇ ئانام» دەپ ... ئانا شۇ ئەمەسمىدى؟...

ئىنداك زېمىنىمىزغا تاشلانغان بۇ بىر تالاي سۆلەكلەرنىڭ ئالدىدا ئەيبكارلارچە بېشىمىزنى ئىگىپ، ئادەملىك قىممىتىمىزنى دەپسەندە قىلىپ، كۆرۈپ شىمىزگە توغرا كېلىدۇ. يۈرىكىمىز ئېچىشقان ھالدا شۇنى تەن ئالماي تۇرالمايمىزكى، بىز ئانىلىرىمىز ئالدىدا قەرزدار، بىز ئانىلارنىڭ ۋۇجۇدى، شۇنداقلا ئۈمىدى. بىراق بىز ئۇلارغا نېمە قىلىپ

ئوبرازى، ئاش پۇراق، ۋاپاسىز پەرزەنتلەر تەرىپىدىن تاشلىۋېتىلگەن، ... كۆرمىگەن ئانا ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىنمۇ خاتىرجەم ياتىدىغان ئىككى مېتىر يەرلىككە ئىگە بولالمايدۇ. بۇ نەقەدەر ئېچىنىشلىق ئىش ـ ھە؟! ئەجەبا، مۇبارەك ئانا نامى بىلەن تەربىيىلىنىدىغان تۇپراقمۇ ئانىلارغا ئوخشاشلا بوۋاقمىكەنە؟ ئەمىسە نېمىشقا تالاي ـ تالاي ھاكىم، نازىر... لارنى تەۋەللۇت قىلغان بۇزرۇكۋارغا ئانىلارنىڭ قاتارىدا قوينىدىن بىر كىشىلىك ئورۇن بەرمەيدۇ؟

ياق! تۇپراق بوۋاق ئەمەس، ئەگەر ئۇنىڭ تىلى بولغان بولسا، ئۇ بىزگە: «ئەي ـ ۋاپاسىز پەرزەنتلەر! ئەقلىڭلارنى قاغا چوقۇۋالدىمۇ؟ ئالدىڭلاردىكى جەننەتۇل رىزۋاننى تونۇمايۋاتامسىلەر؟» دەپ خىتاب قىلغان بولاتتى...

كۆزىمىزنى خىرەلەشتۈرۈۋالغان نادامەت ياشلىرىنى سۈرتىۋېتىپ، ئىختىيارسىز ئىككىنچى سۈرەتكە نەزەر ئاغدۇرساق، كۆز ئالدىمىزدا ھەيۋەتلىك ... مەرمەر، گرانت تاشلار بىلەن زىننەتلەنگەن ھەشەمەتلىك قەبرە. ئۇنىڭدا ھاكىم، نازىر... لار ياتىدۇ.

ئەجەبا، ئاتىلارنىڭ ئارىسىغا ئۇلۇغلارنىڭ ئۇلۇغى ئانا سىغماسمىدى؟ بۇ بىز ئىنسانلارنىڭ

پىچاق

(ھېكايە)

ھاتەمجان سايىم

رەھبەرلىكنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە يېزا باشقۇرۇشىدىكى بۇ كىچىك كارخانىنىڭ ھېساباتىنى مۇپەتتىش قىلىشقا چۈشكىنىمگە خېلى كۈنلەر بولغان بولسىمۇ، تېخىچە ئاخىرلاشتۇرالماي، كۆڭلۈم غەش ھالەتتە تۇراتتىم. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاخشام يېزا باشلىقىنىڭ بۇ ھېسابات جەريانىدىكى ئىنتىزامغا خىلاپ چىقىملارنىڭ كۆپ ئىكەنلىكى ھەققىدىكى چۈشەندۈرۈشۈمگە قۇلاق سالماي، «كارخانا دېگەندە ئۇنچىلىك چىقىملار بولۇپ تۇرىدۇ، ئۇششاق ئىشلارغا ئېسىلىۋالماي، تېزرەك بىر تەرەپ قىلمىساڭلار بولمايدۇ...» دەپ چىچىلىپ سۆزلىشى مېنى تېخىمۇ زەردە گۆش قىلماقتا ئىدى. شۇڭا ئامال بار بۇ خىزمەتنى تېزرەك ئاخىرلاشتۇرۇپ، بۇرۇقتۇرمىلىقتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن، بۈگۈن سەھەردىلا تەكشۈرۈش ئورنىغا چىقىپ، ھېسابات ماتېرىياللىرىنى ۋاراقلاشقا ئولتۇردۇم. بىردىنلا ھۆججەتلەر ئىچىدىكى كۆزگە ئالاھىدە تاشلىنىپ تۇرغان بىر ھۆججەتكە كۆزۈم چۈشۈپ قالدى ـ دە، دەرھال ئۇنى تەپسىلىي كۆرۈپ چىقتىم، دېمىسىمۇ بۇ ھۆججەت راستىنلا ئالدىنقى كۈنلەردە كۆزۈمگە چېلىققان ھۆججەتلەرگە زادىلا ئوخشىمايدىغان ھۆججەت ئىكەن.

— كۆرۈك ماۋۇ ئىشنى، — دەپ ئويلىدىم ئىچىمدە، — كوللېكتىپ پۇلىغا شۇنچە قىممەت باھادا سېتىۋالغان قانداق پىچاقكىنە؟ ئۇنى نېمىگە ئىشلەتكەندۇ؟ —

دەررۇ بوغالتىرنى چاقىرىپ، مەزكۇر چىقىمنى ئىزاھلاپ بېرىشنى تەلەپ قىلدىم.

— ھە... ي ئۇكام، ئەڭ ياخشىسى، بۇنى سورىمىسىڭىز بولاتتى، ئۆتكەن يىلى يېزا باشلىقىنىڭ ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان بالىسى: «دادام ياخشىراق پىچاقتىن بىرنى ئېلىپ بەرسۇن دەيدۇ» دەپ كىرىپتىكەن. ئېلىپ بەرمەي بولامدىغان، بازارغا چىقىپ كۈمۈش دەستىلىك پىچاقتىن بىرنى ئېلىپ بەرگەنىدىم. قولىڭىزدىكى ھۆججەت دەل شۇنىڭ ھۆججىتى، — دېدى ئۇ مۇغەمبەرلەرچە كۈلۈمسىرەپ.

— ئەسلىدە مۇنداق ئىش دەڭ، — دېدىم ئىچىمدە، — ئالتۇن دەستىلىك پىچاقتىن بىرنى ئېلىپ بەرسىڭىزچۇ، تونۇگۈن تېخى تۇرمۇشتا ئېغىر قىيىنچىلىق تارتىپ قالغان بىر ئىشچى 500 يۈەن قەرز پۇل تەلەپ قىلسا، «پۇل يوق» دەپ چىقىرىۋەتكەن بوغالتىرنىڭ تېخى باشلىقنىڭ ئۆزىگىمۇ ئەمەس، بالىسىغا 300 يۈەنلىك پىچاق ئېلىپ بېرىۋەتكىنىنى.

ئۆزۈممۇ خالىمىغان ھالدا بۇ ھۆججەتنى ئۆتكۈزۈۋېتىشكە مەجبۇر بولدۇم، شۇنداق قىلىپ كەچ كىرىشكە ئاز قالغاندا ھېسابات ماتېرىياللىرىنى بىر قۇر تەكشۈرۈپ تۈگەتكەن بولدۇم ـ دە، خۇلاسە ماتېرىيالىنى ئەتە يېزىپ يېزىلىق ھۆكۈمەتكە تاپشۇرۇشنى كۆڭلۈمگە پۈكۈپ، ئاستا سىرتقا چىقتىم.

يولدا كېتىۋېتىپ ئەتە يازماقچى بولغان ماتېرىيالنى قانداق يېزىش ھەققىدىكى ئوي كاللامدىن زادىلا نېرى كەتمىدى. «ھەقىقىي ئەھۋالنى يېزىش كېرەكمۇ ياكى؟...» شۇ خىيال بىلەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئالدىغا كېلىپ قالغىنىمنى سەزمەيلا قاپتىمەن. بىردىنلا دەرۋازا ئالدىدا كۆتۈرۈلگەن قىيا ـ چىيادىن چۆچۈپ شۇ تەرەپكە قارىدىم. ئۇ يەردە بىر توپ بالا غۇژمەكلىشىپ، يەردە ياتقان بىرەيلەننى ئارىغا ئېلىۋېلىشقانىدى. بالىلار توپىنى يېرىپ ئوتتۇرىغا كىردىم. قارىسام، يەردە قانغا مىلەنگەن ھالەتتە بىر بالا يېتىپتۇ.

— كىمنىڭ بالىسى بۇ؟ نېمە بولدى بۇنىڭغا؟ — دەپ سورىدىم يېنىمدا تۇرغان چوڭراق ياشتىكى بىر بالىدىن. چىرايىدىن قورقۇش ئالامىتى چىقىپ تۇرغان بالا تىترەپ تۇرۇپ جاۋاب بەردى:

— بۇ... بۇ، كارخانا بوغالتىرى قاسىم ئاخۇننىڭ بالىسى قەيسەر. بايا تىن توپ مەيدانىدا يېزا باشلىقىنىڭ بالىسى ئەسقەر بىلەن سوقۇشۇپ قالغانىدى، بۇ يەرگە چىققاندا ئەسقەر ئۇنىڭغا پىچاق سېلىۋېتىپ قېچىپ كەتتى.

شۇ ھامان باياتىن ھېسابات ماتېرىياللىرى ئىچىدە ھۆججىتى چىقىمغا ئېلىنغان پىچاق ئېسىمگە كېلىپ، دەرھال يەردە ياتقان بالىنىڭ كۆكسىگە قارىدىم. بالىنىڭ كۆكسىدە كۈمۈش دەستىلىك پىچاق قانغا مىلەنگەن ھالدا يالتىراپ تۇراتتى.

كۆسەن

ئابدۇشۈكۈر مۇھەممەت

گاھ پەرىگە ئوخشاپ قالىسەن،
گاھ غاردىكى بۇددا قىزىغا.
بەلكىم ئۆزۈڭ ھېچكىم ئەمەسسەن،
مېنىڭ ئانام بولغان ئۇچۇنلا.

گاھ دەرياغا ئوخشاپ قالىسەن،
كۆز يېشىمدەك ساقىپ تۆكۈلگەن.
بەلكىم ئۆزۈڭ توزۇماس بىر گۈل،
غايىبانە گۈزەل كۆرۈنگەن.

گاھ يىگىتكە ئوخشاپ قالىسەن،
قەھرىمانلىق قىسسە تارالغان.
بەلكىم ئۆزۈڭ غېرىب مىسكىنسەن،
يىڭلاگۇ تاغ ① سەندە يارالغان.

گاھ ئۆزۈمگە ئوخشاپ قالىسەن،
«قۇمتۇر» ② نىڭدەك غېرىب ـ بىگانە.
بەلكىم ئۆزۈڭ مەندەك ئەمەسسەن،
كۆچ ـ قۇدرەتكە بايسەن ھەم يەنە.

① يىڭلاگۇ — تاغ كۇچا قىزىل مىڭئۆيدىكى تاغ ئىسمى.
② قۇمتۇر — كۇچادىكى قەدىمىي تۇر.

ئىككى شېئىر

ئازات ئابدۇللا

ئارالتۆپە

ھەيۋەتلىك تەگرىتاغنىڭ قوينىدا سەن،
مارجاندەك ئېسىۋالغان بويندا سەن.
گۈزەلسەن، سۆيۈملۈكسەن ئارالتۆپە،
شارقىراپ ئاققان دەريا بويىدا سەن.

تاغلىرىڭ پۈتمەس بايلىق قويۇق ئورمان،
توقايلىق ياۋا ئالما كانىدا سەن.
ياغ، ھەسەل، قىزا ـ قىمىز، قايماقچا كان،
تۇرمۇشنىڭ شېرىن ـ شەربەت بابىدا سەن.

مەست بولۇپ سايراشقاندا كاككۇكلىرىڭ،
بەختىيار ئوغۇل ـ قىزنىڭ تويىدا سەن.
ياراشقان گۈلچېچەكلەرگە ئاقباش چوققا،
قەلبى ئوت شائىرىڭنىڭ ئويىدا سەن.

گۈزەل نارات

ئېھ نارات، گۈزەل نارات، قويۇق ئورمان،
يەنە بىر سايلىرىڭنى بويلىغىم بار.
«ئاقئۆزەن» يايلىقىڭدا قونۇپ ـ يېتىپ،
قىيغىتىپ ئاساۋ تايدەك ئوينىغىم بار.

ئېسىمدە بالا چاغلار توي قوغلىشىپ،
چاقمىدا قىزقۇۋارغا چۈشكەنلىرىم.
ئات سېلىپ بەيگىلەرگە، ئوغلاق تارتىپ،
بەل ئېتىپ، سۇلىرىڭنى كەچكەنلىرىم.

ئېسىمدە گۈل ھۆسنىڭگە تويماي بېقىپ،
تىك چوققا ـ تاغلىرىڭنى كەزگەنلىرىم.
شارقىراپ سۇلار ئاققان سايلىرىڭدىن
قارىقات ـ مالىنىلەر تەرگەنلىرىم.

ئېھ نارات، ئەستىن كەتمەس ئاشۇ چاغلار،
ئۆتسىمۇ چارەك ئەسىر سەندىن كېتىپ،
سېغىنىپ قارىغايلىق تاغلىرىڭنى،
ئايلىنىپ كەلدىم بۈگۈن قەدرىڭ يېتىپ.

«شىنجاڭ پەن ـ تېخنىكا گېزىتى» گە مۇشتەرى بولۇڭ

«شىنجاڭ پەن ـ تېخنىكا گېزىتى» ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن ـ تېخنىكا ساھەسىدىكى بىردىنبىر نوپۇزلۇق، يېتەكچى خاراكتېرلىك گېزىت. ئۇ ھەر مىللەت دېھقان ـ چارۋىچىلىرىنىڭ پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىشىدىكى ياخشى ياردەمچى؛ پەن ـ تېخنىكا خادىملىرىنىڭ پەن ـ تەتقىقات، ئېچىش، بازار ئېچىلىشىغا بىلەن شۇغۇللىنىشىدىكى مەسلىھەتچى؛ ئوتتۇرا، كىچىك تىپتىكى كارخانىلارنىڭ پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ بازار ئېچىلىش، ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش ۋە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىدىكى كۆۋرۈك.

«شىنجاڭ پەن ـ تېخنىكا گېزىتى» ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە ئۈچ خىل تىلدا پۈتۈن مەملىكەتكە تارقىتىلىدۇ. بۇ گېزىتتە ئېلان قىلىنغان سىياسەتلەر يېڭى، تېز، ئىشەنچلىك. مۇۋەپپەقىيەت قازىناي دېسىڭىز، قولنى قولغا تۇتۇشۇپ تەڭ ئىلگىرىلەيلى، بىر دوست كۆپەيسە، بىر يول ئېچىلۇر!

ۋاكالەت نومۇرى: ئۇيغۇرچىسى 11 ـ 57، خەنزۇچىسى 10 ـ 57، قازاقچىسى 21 ـ 57

باھاسى: ئۇيغۇرچە، خەنزۇچىسى 0.40 يۈەن، قازاقچىسى 0.25 يۈەن (ھەر بىر نۇسخىسىنىڭ)، يىللىق باھاسى ئۇيغۇرچە، خەنزۇچىسى 21.60 يۈەن، قازاقچىسى 13.20 يۈەن.

مەملىكەت ئىچىدىكى ھەرقايسى پوچتىخانىلار مۇشتەرى قوبۇل قىلىدۇ.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي «بېيجىڭ» يولى 40 ـ قورۇ

پوچتا نومۇرى: 830011 **تېلېفون:** 3837372، 3838935 (0991)

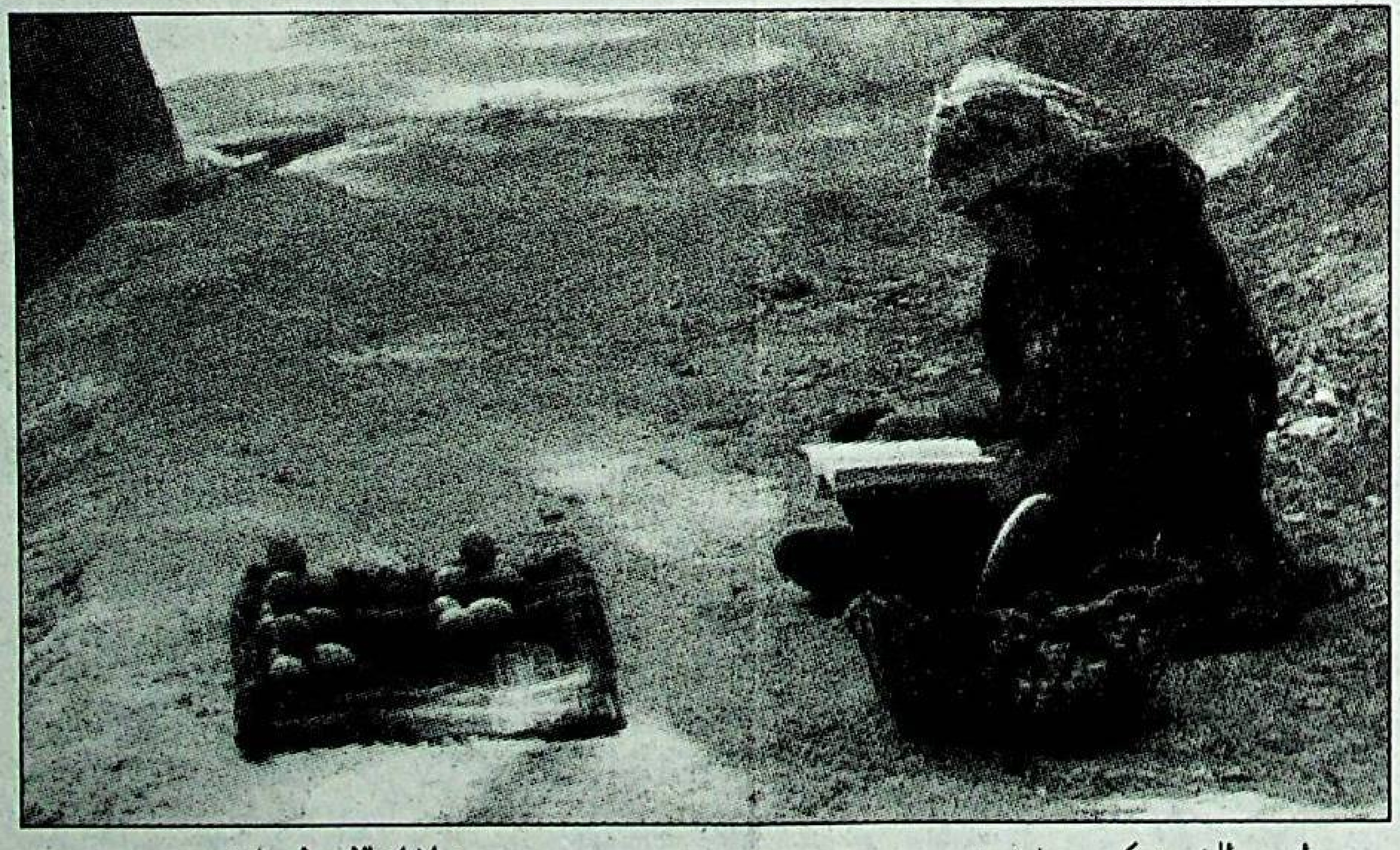

ئەسىر ئاخىرىدىكى سىمفونىيە

دىلشاد تۇرسۇن فوتوسى

ئادرېس: شىمالىي «تىنچلىق» يولى 14 ـ نومۇر تېلېفون نومۇرى: مۇئاۋىن باش مۇھەررىر 2306717، تەھرىر بۆلۈم 2828049 فاكس نومۇرى: 2819830 پوچتا نومۇرى: 830002 ئېلان ئىجازەتنامە نومۇرى: 01001010 پارچە باھاسى: 0.51 يۈەن، ئايلىق باھاسى: 4.42 يۈەن «1 ـ ئاۋغۇست» باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى